# Socialförsäkringsutskottets betänkande

# 1980/81:28

**om förenklade regler för socialförsäkringsavgifter, m. m., (prop. 1980/81:178 och förslag 1980/81:7)**

## Propositionen

I proposition 1980/81:178 har regeringen (socialdepartementet) föreslagit riksdagen att anta förslag till

1. lag om socialavgifter,
2. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
3. lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring,
4. lag om ändring i lagen (1969:205) om pensionstillskott,
5. lag om ändring i lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring,
6. lag om ändring i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.,
7. lag om ändring i reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning,
8. lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riksförsäkringsverkets fonder,
9. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,
10. lag om ändring i lagen (1979:648) om procentsatser för uttag av avgift under åren 1980–1984 till försäkringen för tilläggspension,
11. lag om ändring i lagen (1979:649) om procentsats för uttag av avgift under åren 1980–1984 till arbetsskadeförsäkringen.

I propositionen läggs fram förslag om enhetligare och enklare regler för beräkningen av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Syftet härmed är bl. a. att uppnå administrativa lättnader för myndigheter samt för arbetsgivare och egenföretagare. De nya reglerna gör det också möjligt att införa ett effektivare debiterings- och uppbördssystem.

Förslagen innebär i korthet följande.

De nuvarande basbelopps- och maximeringsavdragen slopas vid beräkningen av ATP-avgiften. I likhet med vad som f. n. gäller för övriga socialförsäkringsavgifter skall ATP-avgiften i fortsättningen beräknas på hela lönesumman resp. hela nettoinkomsten efter schablonavdrag av rörelse eller jordbruk. Procentsatsen för avgiftsuttaget sätts ned med hänsyn härtill.

En gemensam övre åldersgräns för uttag av arbetsgivaravgifter och egenavgifter införs. Avgifter skall erläggas längst t. o. m. det år då

arbetstagaren resp. egenföretagaren uppnår 65 års ålder.

Den särskilda byggnadsforskningsavgiften avskaffas. Byggnadsforskningen finansieras i stället genom anslag över statsbudgeten. Samtidigt höjs folkpensionsavgiften från 8,4 % till 8,45 %.

Möjligheten för egenföretagare att få undantagande från ATP avskaffas. De personer som är födda år 1923 eller tidigare och som har ett gällande undantagande från ATP skall dock också i fortsättningen ha möjlighet att stå utanför försäkringen om de så önskar.

De materiella bestämmelserna för beräkningen av arbetsgivaravgifter och egenavgifter förs samman i en gemensam lag, benämnd lag om socialavgifter. Som en följd härav kan nuvarande separata lagar, innehållande avgiftsbestämmelser, upphävas.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 1982.

Lagförslagen redovisas i bilaga till betänkandet.

## Förslaget

I riksdagens revisorers förslag 1980/81:7 angående debitering och uppbörd av preliminära arbetsgivaravgifter hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära

1. att regeringen med förtur utarbetar och lägger fram förslag om en ny ordning för debitering och uppbörd av preliminära arbetsgivaravgifter som bygger på att avgifterna tas ut efter viss schablonmässigt fastställd procentsats av den lönesumma som redovisas i samband med källskatteredovisningen,

2. att regeringen lägger fram förslag om att statligt ackord avseende arbetsgivaravgifter även får avse avgifter som ännu inte förfallit till betalning.

Utskottet har inhämtat yttrande över förslaget från riksförsäkringsverket, riksskatteverket och riksrevisionsverket.

## Motionerna

*Motioner väckta med anledning av propositionen*

I motion 1980/81:2128 av Rune Torwald (c) hemställs att riksdagen hos regeringen begär kompletterande förslag i de avseenden som anges i motionen.

I motion 1980/81:2154 av Filip Fridolfsson (m) hemställs att riksdagen med bifall till proposition 178 i övrigt beslutar att alla som har ett gällande undantagande från ATP vid propositionsförslagets ikraftträdande skall ha full frihet att stå kvar vid detta undantagande även i fortsättningen.

*Motioner väckta under den allmänna motionstiden vid riksmötet 1980/81*

I motion 1980/81:300 av Anita Johansson (s) och Nils-Olof Gustafsson (s) hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändring av sättet att beräkna pensionsgrundande inkomst och därmed sammanhängande avgiftsberäkning i enlighet med motionen.

I motion 1980/81:705 av Stig Josefson m. fl. (c) hemställs att riksdagen beslutar att uttala sig för den gränsdragning beträffande arbetstagare, uppdragstagare och rörelseidkare som angivits i motionen.

I motion 1980/81:709 av Eric Rejdnell m. fl. (fp, c, m) hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om sådana ändringar i lagen om allmän försäkring att säsongföretag med verksamheten förlagd till sommaren ges möjlighet att betala de sammanlagda arbetsgivaravgifterna under andra halvårets tre betalningsterminer.

I motion 1980/81:1233 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m) hemställs att riksdagen måtte besluta att tredje stycket, ikraftträdandebestämmelserna till lag om ändring i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., får följande lydelse:

Bestämmelserna i 30 a § gäller inte i fråga om arbetsgivaravgift som avser tid före 1 juli 1980.

I motion 1980/81:1464 (motivering i motion 1980/81:1462) av Olof Palme m. fl. (s) hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär att regeringen med förtur utarbetar och lägger fram förslag om en ny ordning för debitering och uppbörd av preliminära arbetsgivaravgifter som bygger på att avgifterna tas ut efter viss schablonmässigt fastställd procentsats av den lönesumma som redovisas i samband med källskatteredovisningen,
2. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts i motionen om decentralisering av de manuella funktionerna inom arbetsgivaravgiftssystemet.

I motion 1980/81:1610 av Lennart Blom (m) hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag till åtgärder i syfte att minska belastningen för utlandsstationerad svensk personal vad gäller vissa socialförsäkrings- och arbetsgivaravgifter.

I motion 1980/81:1611 av Jens Eriksson (m) och Wiggo Komstedt (m) hemställs att riksdagen hos regeringen begär översyn av gällande regler för beräkning av ATP-avgifter i enlighet med vad i motionen anförts.

I motion 1980/81:1620 av Hans Nyhage m. fl. (m) hemställs att riksdagen hos regeringen begär en översyn av reglerna för förfarandet beträffande de sociala avgifternas fastställande.

**Utskottet**

*Inledning*

Socialförsäkringarna liksom vissa sociala ändamål utanför försäkringarna finansieras till huvudsaklig del genom arbetsgivaravgifter och egenavgifter från försäkrade som inte är arbetstagare. F. n. förekommer tretton olika arbetsgivaravgifter och sex olika egenavgifter, vilka i princip beräknas var för sig enligt särskilda bestämmelser. Även om bestämmelserna i vissa fall överensstämmer, medför ändå skillnaderna i de olika bestämmelserna att flera avgiftsunderlag måste fastställas för uttag av avgifterna. Härigenom försvåras uppgiftslämnandet och myndigheternas arbete med debitering och uppbörd av avgifterna.

I syfte att få till stånd förenklingar såväl i uppgiftslämnandet som i adminstrationen har pensionskommittén i augusti 1977 i betänkandet SOU 1977:46, Pensionsfrågor m. m., lagt fram förslag till förenklingar av bestämmelserna om uttag av avgifter. Den förevarande propositionen grundar sig i allt väsentligt på kommittéförslaget och innebär främst att reglerna för uttag av ATP-avgiften anpassas till bestämmelserna om uttag av övriga socialförsäkringsavgifter, att en enhetlig övre åldersgräns för uttag av avgifter införs, att uppdragsgivare blir avgiftsskyldiga i samma omfattning som arbetsgivare, att möjligheten att anmäla undantagande från ATP avskaffas och att bestämmelserna om avgiftsuttag förs samman i en särskild lag om socialavgifter.

Under remissbehandlingen har allmänt framhållits fördelarna med att reglerna för avgiftsberäkningen förenklas. Utskottet, som nedan närmare kommer att behandla reglernas materiella innehåll, har tidigare i olika sammanhang uttalat önskvärdheten av mer enhetliga avgiftsregler. Utskottet vill därför uttrycka sin tillfredsställelse över att förslag härom nu förelagts riksdagen. Med enklare och enhetligare regler som grund för avgiftsuttaget blir det, såsom också departementschefen framhållit i propositionen, möjligt att gå vidare på vägen att införa ett effektivare debiterings- och uppbördssystem. Kontrollen över att avgiftsskyldigheten fullgörs kommer därmed att kunna förbättras väsentligt.

*Beräkning av ATP-avgiften*

Arbetsgivaravgifterna beräknas på grundval av vad arbetsgivaren under året utgivit till arbetstagare hos honom i kontant ersättning eller som naturaförmåner i form av kost, bostad eller bil. Egenavgifterna beräknas på den försäkrades inkomst av annat förvärvsarbete än anställning, varvid i princip den avgiftsskyldiges taxering till statlig inkomstskatt läggs till grund för beräkningen.

Beräkningen av ATP-avgiften skiljer sig från beräkningen av andra avgifter genom att avgiften inte beräknas på hela löneunderlaget resp.

inkomsten av annat förvärvsarbete utan på de inkomstdelar som grundar rätt till tilläggspension. Vid beräkningen av arbetsgivares ATP-avgift utgör underlaget den del av lönen som för varje arbetstagare och år ligger mellan det vid årets ingång gällande basbeloppet och 7,5 gånger detta belopp. Underlaget för egenföretagares ATP-avgift utgörs på samma sätt av den del av inkomsten som ligger mellan ett och 7,5 basbelopp. För personer med inkomst av såväl anställning som av annat förvärvsarbete görs basbeloppsavdraget i första hand från inkomsten av anställning. Om inkomstsumman överstiger 7,5 basbelopp, sker avräkning i första hand mot inkomsten av annat arbete.

Reglerna om basbelopps- och maximeringsavdragen vid beräkning av ATP-avgiften komplicerar beräkningen av arbetsgivaravgiften till ATP främst därför att den förutsätter en redovisning av vilken tid varje arbetstagare har arbetat under året. Pensionskommittén har framhållit svårigheterna såväl för arbetsgivarna att redovisa den verkliga arbetstiden som för riksförsäkringsverket att kontrollera de redovisade tidsuppgifterna, och kommittén har konstaterat att en arbetsgivare många gånger kan få betala för hög ATP-avgift lika väl som han kan undandra sig avgift genom att medvetet lämna oriktiga uppgifter. Eftersom kommittén bedömt utsikterna som mycket små att ens med kraftigt förstärkta resurser få till stånd en tillräckligt effektiv kontroll av tidsredovisningen har kommittén förordat att basbeloppsavdraget avskaffas så att uttaget av ATP-avgiften kan göras oberoende av tidsfaktorer. För att inte företag i låglönebranschen skall missgynnas av en omläggning till ett proportionellt avgiftsuttag på hela lönesumman har kommittén föreslagit att även maximeringsavdraget slopas.

Departementschefen framhåller angelägenheten av att ATP-avgiften i fortsättningen kan beräknas utan basbelopps- och maximeringsavdrag så att en övergång kan ske till ett system för uttag av ATP-avgiften som ansluter till vad som gäller för övriga avgifter. Mot bakgrunden av att flera remissinstanser påtalat att en övergång till ett proportionellt avgiftsuttag på hela löne- resp. inkomstsumman medför omfördelningseffekter som kräver kompensation hänvisar departementschefen till att kommittén undersökt sådana effekter. Hon bedömer att omläggningen inte kan väntas medföra några mera betydande avvikelser från nuvarande avgiftsuttag för flertalet arbetsgivare. Samma bedömning gör departementschefen för egenföretagarnas del och erinrar därvid om att omläggningen föranleder ett behov av en justering av schablonavdraget för egenavgifter i förvärvskällorna inkomst av jordbruksfastighet och rörelse. Hon uppger att chefen för budgetdepartementet är beredd att senare lägga fram förslag för regeringen om en justering av schablonavdragen för egenavgifter. Beträffande marginaleffektskärpningar förordar departementschefen att kompenserande åtgärder vidtas genom en justering av skatteskalorna i berörda inkomstlägen. Hon hänvisar till att avsikten är att en sådan justering skall ske i samband med den sänkning av

marginalskattesatserna som regeringen tidigare har aviserat.

Rune Torwald anför i motion 2128 att propositionens förslag medför att löntagare med bisysslor som föranleder egenavgifter får oacceptabla marginaleffekter i de fall deras marginalskatt redan uppgår till 70 % eller mera. Motionären påpekar att även om avdrag för avgifterna medges påföljande år kan en likviditetskris uppkomma under inkomståret. Han begär därför att regeringen lägger fram förslag som löser de påtalade problemen.

För egenavgifter som erläggs på inkomster som hänförs till förvärvskällorna jordbruksfastighet och rörelse medges avdrag vid taxeringen för inkomståret genom ett till viss procent av inkomsten beräknat schablonavdrag. Avgifter på inkomster av tjänst erläggs i princip av arbetsgivaren eller, om det är fråga om inkomst av uppdrag, av uppdragsgivaren. I vissa fall kan det emellertid inträffa att egenavgifter måste erläggas på inkomster som i skattehänseende hänförs till förvärvskällan tjänst och avdrag för avgifterna medges då först vid taxeringen av nästa års inkomster. Även med nuvarande beräkningsregler kan således de effekter som påtalas i motionen uppkomma. Förhållandet har enligt vad utskottet erfarit uppmärksammats i budgetdepartementet och utskottet anser sig ha anledning förutsätta att man i samband med den aviserade översynen av schablonavdragen för egenavgifter skall finna en lösning på de i motionen påtalade problemen. Motion 2128 får härmed anses besvarad i nu berörd del.

I den under den allmänna motionstiden i år väckta motionen 1611 av Jens Eriksson och Wiggo Komstedt begärs en översyn av gällande bestämmelser för basbeloppsavdrag vid beräkning av avgiftsunderlaget för egenavgifter till ATP. Motionärerna begär också en översyn av gällande bestämmelser i syfte att underskott i annan förvärvskälla än inkomst av jordbruksfastighet och rörelse skall kunna avräknas vid beräkning av underlaget för uttag av egenavgifter.

Utskottet konstaterar att det förstnämnda motionsyrkandet mist sin aktualitet genom propositionens förslag om slopande av basbeloppsavdraget vid beräkning av underlaget för ATP-avgiften. Vad angår frågan om avdrag för underskott vid fastställande av avgiftsunderlag vill utskottet hänvisa till att ett motionsyrkande om kvittning av underskott i olika förvärvskällor prövades av utskottet under föregående riksmöte i det av riksdagen godkända betänkandet SfU 1979/80:16. Utskottet erinrade då om att frågan behandlats av pensionskommittén som avvisat tanken på en kvittning av underskott med hänsyn till att försäkringsskyddet från ATP därvid skulle reduceras eller försvinna, något som kommittén inte kunde medverka till. Utskottet hänvisade till att pensionskommitténs förslag ävensom andra utredningsförslag rörande skatte- och avgiftssystemet var föremål för beredning inom regeringskansliet och ansåg därför att det inte fanns skäl för riksdagen att göra några särskilda uttalanden i frågan. Utskottet förutsatte att frågan skulle bli uppmärksammad i pågående

utredningsarbeten eller vid beredning inom regeringskansliet och avstyrkte bifall till motionsyrkandet i fråga.

Utskottet som anser att riksdagen bör vidhålla sin tidigare ståndpunkt avstyrker med det anförda bifall till motion 1611.

*Övre åldersgräns för avgiftsuttag*

Vid beräkning av underlag för arbetsgivaravgifter – utom såvitt avser avgiften till ATP – gäller inte någon övre åldersgräns. Arbetsgivare är därför skyldig att betala avgifter för alla anställda oavsett deras ålder. Underlaget för ATP-avgiften fastställs däremot med bortseende från anställda som fyllt 65 år vid ingången av det år avgiften avser. Samma åldersgräns gäller för egenavgifter till folkpensioneringen och delpensionsförsäkringen medan däremot egenavgift till ATP, sjukförsäkringen och arbetsskadeförsäkringen erläggs t. o. m. det år den försäkrade fyller 64 år. Om den försäkrade är född under något av åren 1911–1927 påförs han dock ATP-avgift också för det år då han fyller 65 år.

Pensionskommittén föreslog att en gemensam övre åldersgräns för uttag av avgifter borde införas främst av administrativa skäl och för att skapa neutralitet mellan olika företagsformer. Enligt kommitténs förslag skulle avgifter erläggas längst t. o. m. det kalenderår då arbetstagare eller egenföretagare fyllde 64 år.

I propositionen föreslås att kommitténs förslag om enhetlig övre åldersgräns genomförs, dock att avgift skall erläggas längst t. o . m. det år då arbetstagare eller egenföretagare fyller 65 år.

Propositionen har i denna del inte föranlett några motionsyrkanden. Utskottet, som vid ett flertal tillfällen tidigare uttalat sig för en gemensam övre åldersgräns, biträder förslaget.

*Uppdragsgivares avgiftsskyldighet*

Vid uppdrag åligger det uppdragsgivaren att erlägga arbetsgivaravgifter på uppdragsersättningen. Om ersättningen utgör inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse för uppdragsgivaren skall dock denne i regel erlägga egenavgifter på ersättningen, såvida inte parterna genom s. k. likställighetsavtal kommit överens om att ersättningen utgör anställningsinkomst. Föreligger sådant avtal är uppdragsgivaren avgiftsskyldig.

I propositionen föreslås att uppdragsgivares avgiftsskyldighet skall ha samma omfattning som arbetsgivares. Förslaget innebär att det nuvarande undantaget för uppdragsgivare från skyldighet att erlägga lönegarantiavgift skall upphöra. Utskottet har ingen erinran häremot.

*Undantagande från ATP*

Försäkrad har alltsedan den allmänna tilläggspensioneringen infördes haft möjlighet att anmäla undantagande från ATP såvitt avser inkomst av annat förvärvsarbete än anställning. Undantagandet avser då såväl ATP som sjukpenningförsäkringen. Egenföretagare och uppdragstagare som har ett gällande undantagande från ATP kan inte heller omfattas av arbetsskadeförsäkringen. Rätten till pensionstillskott påverkas också genom att sådant inte kan utgå till den del ATP skulle ha utgått om undantagandet inte gällt.

Om undantagande begärts bortses från inkomst av annat arbete än anställning vid beräkning av pensionsgrundande inkomst. I de fall undantagandet medfört att den försäkrade för något år inte tillgodoräknats ATP-poäng eller förlorat mer än en poäng kan tilläggspensionen komma att reduceras. Det antal år som normalt fordras för full pension, 30 år, ökas nämligen med det antal år för vilka undantagandet medfört de nämnda effekterna. Antalet år som krävs för full pension får dock ej överstiga 50. För personer som är födda 1923 eller tidigare gäller förmånligare reduktionsregler.

Pensionskommittén har, mot bakgrunden av att det numera huvudsakligen är personer i äldre åldrar som har ett gällande undantagande från ATP och de negativa verkningarna ur trygghetssynpunkt av ett undantagande, föreslagit att rätten till undantagande från ATP slopas. Personer som är födda senast år 1923 och som har ett gällande undantagande bör dock enligt kommittén själva få avgöra om de även fortsättningsvis vill omfattas av bestämmelserna om undantagande. Kommittén har vidare föreslagit att någon ökning av antalet poängår för full pension, 30 år, på grund av att undantagande förelegat inte skall ske.

Propositionen följer pensionskommitténs förslag.

I motion 2154 av Filip Fridolfsson begärs att riksdagen beslutar att alla som har ett gällande undantagande från ATP när de nya reglerna träder i kraft skall kunna välja om de vill stå kvar vid undantagandet även i fortsättningen.

Utskottet delar bedömningen att rätten till undantagande från ATP bör slopas. Försäkrade som berörs av de ändrade reglerna blir enligt utskottets mening kompenserade genom de förmånliga regler som föreslås beträffande deras möjligheter att i fortsättningen bygga upp ett ATP-skydd. Några vägande invändningar mot att anslutningen görs obligatorisk för alla personer som är födda år 1924 eller senare anser utskottet därför knappast kunna resas. Härtill kommer att när sambandet mellan förmåner och avgifter inom ATP-systemet bryts genom den föreslagna omläggningen av avgiftsuttaget får avgifterna i fortsättningen en renodlat kollektiv karaktär. Under sådana förhållanden är det inte längre rimligt att bibehålla valfriheten att stå utanför ATP-systemet i vidare mån än som förordats i propositionen.

Utskottet biträder sålunda förslaget i propositionen och avstyrker bifall till motion 2154.

*Avgiftsuttaget till ATP m. m.*

Enligt beslut vid 1978/79 års riksmöte (prop. 1978/79:202, SfU 1978/79:25, rskr 409) har ATP-avgiften för åren 1982–1984 bestämts till resp. 12,5, 12,75 och 13 % av avgiftsunderlaget. Genom förslaget om ändring av beräkningen av ATP-avgiften kan – för att ett motsvarande avgiftsuttag skall upprätthållas – de nämnda procentsatserna sänkas till resp. 9,35, 9,56 och 9,78 %. I propositionen föreslås att ATP-avgiften för åren 1982–1984 bestäms till avrundade resp. 9,4, 9,6 och 9,8 %.

Propositionen innehåller också förslag om att byggnadsforskningsavgiften, som f. n. erläggs av vissa arbetsgivare med 0,7 % av avgiftsunderlaget, skall slopas och att de ändamål som finansierats med avgiften i fortsättningen skall finansieras över statsbudgeten. För att kompensera bortfallet av inkomsten från byggnadsforskningsavgiften föreslås att folkpensionsavgiften höjs från nuvarande 8,4 % till 8,45 % av avgiftsunderlaget fr. o. m. den 1 januari 1982.

Den förenämnda motionen 2128 av Rune Torwald innehåller också ett yrkande om en differentiering av egenavgiften till ATP. Enligt motionären blir de föreslagna procentsatserna alltför betungande i lägre inkomstlägen när basbeloppsavdraget slopas. Förslagsvis bör, anför motionären, ett avgiftsuttag mellan 3 och 9,4 % tillämpas i inkomstlägen under 60 000 kr. för år 1982, med justeringar följande år. Motionären anser att riksdagen bör begära förslag härom från regeringen.

Omläggningen av beräkningen av ATP-avgiften är som ovan nämnts främst motiverad av att få till stånd enhetliga regler för beräkning av alla sociala avgifter och därmed förenkla administrationen. Om undantagsbestämmelser beträffande vissa avgifter införs, skulle detta syfte gå förlorat. Ett särskilt avgiftsuttag såvitt avser ATP-avgiften för egenföretagare skulle dessutom motverka ett annat angeläget syfte med avgiftsomläggningen, nämligen att skapa neutralitet mellan olika företagsformer. Departementschefen har som nämnts analyserat effekterna av de föreslagna bestämmelserna för egenföretagarnas del och kommit till den slutsatsen att omläggningen inte kan väntas medföra några mer betydande avvikelser från nuvarande avgiftsuttag för flertalet egenföretagare. Hon erinrar också om att ATP-avgiften är avdragsgill vid inkomsttaxeringen och att den föreslagna omläggningen föranleder ett behov av en justering av schablonavdraget för egenföretagares avgifter.

Utskottet biträder med det anförda propositionens förslag om avgiftsuttag och avstyrker bifall till motion 2128 även i nu berörd del.

*Debitering och uppbörd av avgifter*

Arbetsgivaravgifterna beräknas och debiteras av riksförsäkringsverket medan egenavgifterna debiteras och uppbärs av lokal skattemyndighet på samma sätt som skatter.

Under löpande år, det s. k. utgiftsåret, skall arbetsgivaren betala preliminära avgifter vid sex tillfällen. Den preliminära avgiften för ett visst år beräknas med utgångspunkt i underlaget för den slutliga avgift som arbetsgivaren debiterats året före utgiftsåret. Underlaget uppräknas med hänsyn till den allmänna löneutvecklingen med viss procentsats, som årligen fastställs av regeringen. Den preliminära avgiften bestäms dessutom med hänsynstagande till ändringar i de procentsatser som avgifterna utgår med och till andra ändringar av betydelse i avgiftsbestämmelserna. Möjlighet finns till jämkning av den preliminära avgiften i varje enskilt fall.

Riksdagens revisorer har i förslag 1980/81:7 till riksdagen hemställt (yrkande 1) att riksdagen beslutar att begära att regeringen med förtur utarbetar och lägger fram förslag om en ny ordning för debitering och uppbörd av preliminära arbetsgivaravgifter som bygger på att avgifterna tas ut efter viss schablonmässigt fastställd procentsats av den lönesumma som redovisas i samband med källskatteredovisningen. Motsvarande yrkande återfinns i motion 1464 av Olof Palme m. fl. I samma motion begärs dessutom ett tillkännagivande till regeringen om att DEMA-utredningens förslag om decentralisering av debiteringsverksamheten från riksförsäkringsverket till lokala skattemyndigheten bör genomföras.

Revisorernas förslag bygger på en hos revisorerna upprättad granskningspromemoria. I promemorian hänvisas till pensionskommitténs förslag om enhetligare regler för beräkning av socialförsäkringsavgifter. Vidare hänvisas till en rapport som avlämnats i mars 1978 av utredningen för decentralisering av de manuella funktionerna inom arbetsgivaravgiftssystemet (den s.k. DEMA-utredningen inom riksförsäkringsverket). I rapporten har föreslagits att riksförsäkringsverkets nuvarande verksamhet med att fastställa avgiftsunderlag och debitera arbetsgivaravgifter fr. o. m. år 1982 skall överföras till de lokala skattemyndigheterna och att verkets uppbördsverksamhet skall flyttas över på länsstyrelserna. I granskningspromemorian erinras också om att företagsobeståndskommittén i betänkandet (SOU 1979:91) Företags obestånd – Samordning av statliga åtgärder ansett det vara av stort värde om pensionskommitténs förslag genomfördes, men att kommittén som ett alternativ – med bibehållande av nuvarande regler för beräkning av avgifter – föreslagit ett debiterings- och uppbördssystem i huvudsaklig överensstämmelse med vad revisorerna nu lägger fram för riksdagen. Slutligen åberopas en promemoria av den 22 november 1979, som upprättats inom uppbördsenheten vid länsstyrelsen i Stockholms län. Denna promemoria innehåller förslag till nytt system för debitering och uppbörd av preliminär arbetsgivaravgift som även det bygger på att avgiften beräknas på

den aktuella lönekostnaden.

Revisorerna anser att de växande beloppen av kvarstående avgifter och det ökande antalet fall av bristande betalningar motiverar att man snabbt vidtar åtgärder för en effektivisering av de administrativa formerna för debitering och uppbörd av avgifterna. I avvaktan på arbetet i regeringskansliet med de mera övergripande frågorna på avgiftsområdet, bl. a. vilken myndighet som skall svara för debitering, kontroll och uppbörd av arbetsgivaravgifterna, anser revisorerna en interimslösning nödvändig. Denna bör, anför de, bygga på pensionskommitténs förslag om att underlaget för de olika avgifternas beräkning i princip endast skall vara utgiven bruttolön. Med bibehållande i övrigt av det nuvarande avgiftssystemet föreslås att avgifterna skall debiteras efter en årligen fastställd generell procentsats. För uppbörden av den preliminära avgiften föreslår revisorerna – med bibehållen möjlighet till jämkning i de enskilda fallen – att en samordning sker med det nya system för arbetsgivares inbetalning och redovisning av innehållen preliminär A-skatt som tillämpas fr. o. m. uppbördsåret 1980/81. En sådan ordning anser revisorerna inte kräva några större lagtekniska eller organisatoriska förändringar.

Utskottet har inhämtat yttrande över revisorernas förslag från riksförsäkringsverket, riksrevisionsverket och riksskatteverket. Remissinstanserna ställer sig i och för sig positiva till att ett effektivare system för debitering och uppbörd av arbetsgivaravgifter införs. Främst riksförsäkringsverket har emellertid anfört en rad skäl, inte minst av administrativ art, mot att det föreslagna provisoriet genomförs. Verket anser att förslaget är förenat med så många problem att det bör grundligt utredas och övervägas.

I propositionen framhåller departementschefen angelägenheten av att snarast möjligt få de närmare frågorna kring ett effektivare debiterings- och uppbördssystem för arbetsgivaravgifter utredda. Hennes avsikt är att senare återkomma till regeringen i frågan. Enligt uttalanden i propositionen bör den preliminära uppbörden av arbetsgivaravgifter kunna knytas an till den lönesumma som redovisas i samband med källskatteredovisningen eller på något liknande sätt anknytas till de löner som löpande utbetalas. Detta kräver emellertid, framhålls det, omfattande ändringar i nuvarande författningar om debiteringsförfarandet. Dessutom behövs det en genomgripande omställning av de administrativa rutinerna samt en noggrann information till arbetsgivarna. Vidare måste problemen beaktas för de arbetsgivare som vid en övergång har mera betydande kvarstående avgifter enligt det gamla uppbördssystemet. I propositionen framhålls vidare att en decentralisering av debitering och uppbörd till de lokala skattemyndigheterna också bör kunna ske i samband med den förutskickade omläggningen eller något år därefter.

Med hänsyn till det utredningsarbete som, enligt vad ovan anförts, inom kort kommer att påbörjas inom regeringskansliet anser utskottet att det inte finns anledning för riksdagen att vidta några åtgärder i enlighet med vad som

begärts av riksdagens revisorer eller i motion 1464. Utskottet vill emellertid framhålla angelägenheten av att utredningsarbetet bedrivs skyndsamt. Det anförda innebär att utskottet avstyrker bifall till yrkande 1 i revisorernas förslag och till motion 1464.

I yrkande 2 i revisorernas förslag hemställs att riksdagen skall begära förslag från regeringen om att bestämmelserna om statligt ackord avseende arbetsgivaravgifter, som f. n. avser avgifter som förfallit till betalning, skall utvidgas till att avse även avgifter som ännu inte förfallit till betalning.

Förslaget överensstämmer med vad företagsobeståndskommittén föreslagit i sitt förenämnda betänkande SOU 1979:91. Kommittéförslaget har remissbehandlats och bereds f. n. inom regeringskansliet. Utskottet anser att resultatet av denna beredning bör avvaktas innan riksdagen gör några uttalanden i frågan.

Eric Rejdnell m. fl. tar i motion 709 upp frågan om uppbörd av avgifter från arbetsgivare som endast bedriver verksamhet under sommaren. Motionärerna vänder sig mot att preliminära arbetsgivaravgifter i dessa fall skall erläggas vid sex olika tillfällen och begär sådana ändringar av nuvarande bestämmelser att avgifterna kan erläggas under andra halvårets tre betalningsterminer.

Utskottet finner att syftet med motionen kommer att tillgodoses om en omläggning av debitering och uppbörd av arbetsgivaravgifter genomförs enligt de intentioner som redovisats ovan. Någon riksdagens åtgärd med anledning av motionen är därför f. n. inte påkallad.

I detta sammanhang behandlar utskottet ytterligare tre motioner från den allmänna motionstiden i år, vilka tar upp problemställningar som sammanhänger med skillnader i reglerna inom å ena sidan skatteområdet och å andra sidan avgiftsområdet.

I motion 300 av Anita Johansson och Nils-Olof Gustafsson påtalas att belopp som arbetsgivare utgivit som traktamenten eller ersättning för kostnader i vissa fall beskattas som förtäckt lön utan att de föranleder avgiftsskyldighet för arbetsgivaren eller medräknas i arbetstagarens pensionsgrundande inkomst. Motionärerna menar att beloppen bör betraktas som lön även i avgifts- och pensionshänseende och begär förslag om ändring av gällande bestämmelser.

I motionerna 705 av Stig Josefson m. fl. och 1620 av Hans Nyhage m. fl. berörs gränsdragningen mellan begreppen arbetstagare, uppdragstagare och rörelseidkare inom avgiftsområdet. Motionärerna pekar på de svårigheter som finns för den enskilde att i förväg avgöra vem som är avgiftsskyldig när avtal träffas om utförande av ett arbete. Stig Josefson och hans medmotionärer anför som exempel härpå att en person som normalt uppfattas som företagare – personen har inregistrerad firma, betalar B-skatt och mervärdeskatt etc. – i avgiftshänseende kan bedömas som uppdragstagare. Med hänsyn till den osäkerhet som råder begär sistnämnda motionärer ett riksdagsuttalande om att den som utför en arbetsuppgift till fast pris som

inkluderar såväl arbete som material också skall vara avgiftsskyldig för ersättningen. Hans Nyhage och hans medmotionärer begär en översyn av gällande bestämmelser i syfte att skapa en klarare gränsdragning mellan arbetstagare, uppdragstagare och rörelseidkare och undvika rättsosäkerhet beträffande vem som är avgiftsskyldig.

I det kommande utredningsarbetet på en omläggning av debitering och uppbörd av avgifter enligt de riktlinjer som förutskickats i propositionen kommer enligt vad utskottet erfarit en kartläggning att göras av i vilka hänseenden det finns skiljaktigheter mellan avgifts- och skattereglerna i fråga om underlag och betalningsskyldighet. Utskottet anser sig därför kunna förutsätta att de frågor som berörts i motionerna 300, 705 och 1620 kommer att bli föremål för prövning inom den aviserade utredningen. Motionerna behöver därför inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

*Övriga frågor*

Arbetsgivares avgiftsskyldighet för utomlands anställd personal är beroende av såväl vilket avgiftsslag det är fråga om som den utsändes bosättningsförhållanden. ATP-avgift erläggs i princip alltid av svenska arbetsgivare för ersättning som utgått till svenska arbetstagare som sysselsätts utomlands. Övriga avgifter erläggs endast för sådana arbetstagare som är obligatoriskt försäkrade enligt arbetsskadeförsäkringen, vilket är fallet om arbetstagaren fortfarande anses bosatt i Sverige. Om det inte är klarlagt att en försäkrad arbetstagare bosatt sig i annat land anses vederbörande enligt praxis bosatt i Sverige intill ett år efter avresan från Sverige.

Lennart Blom framhåller i motion 1610 att svenska arbetsgivare med utlandsanställd personal kan få betala arbetsgivaravgifter såväl i Sverige som i tjänstgöringslandet. På grund av att vissa förmåner endast kan åtnjutas i Sverige och de sociala förmånerna kan vara av lägre standard i tjänstgöringslandet kan arbetsgivaren dessutom, påpekar motionären, behöva teckna privata försäkringar för att de anställda skall få ett fullgott skydd. Motionären anser att riksdagen bör begära förslag från regeringen till åtgärder i syfte att minska belastningen på företagen vad gäller vissa avgifter för utlandsstationerad personal.

Utskottet behandlade i början av innevarande riksmöte en motion med samma syfte som den nu förevarande. Utskottet erinrade därvid bl. a. om att ett arbete påbörjats inom socialdepartementet med att kartlägga olika problem vid flyttning till och från Sverige och att även frågor om avgiftsskyldighet skulle tas upp i detta arbete. Utskottet erinrade också om att pensionskommittén tagit upp frågan om arbetsgivares avgiftsskyldighet för utlandsanställd personal och därvid pekat på att problemen med dubbelt avgiftsuttag borde lösas konventionsvägen. I anslutning härtill vill utskottet fästa uppmärksamheten på att i den nya nordiska konvention som f. n. ligger

på riksdagens bord för godkännande har intagits bestämmelser som skall förhindra ett dubbelt avgiftsuttag.

Med hänvisning till det pågående utredningsarbetet avstyrker utskottet bifall till motion 1610.

Genom beslut vid föregående riksmöte (prop. 1979/80:128, SfU 1979/80:16, rskr 299) infördes ett ställföreträdaransvar för juridiska personers arbetsgivaravgifter. Genom beslutet blev en företrädare för en juridisk person solidariskt ansvarig med den juridiska personen för obetalda avgifter om företrädaren uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåtit att betala in avgifterna i rätt tid och ordning. De nya reglerna trädde i kraft den 1 juli 1980 och gällde enligt övergångsbestämmelserna inte avgifter som förfallit till betalning före detta datum.

Förste vice talmannen Ingegerd Troedsson framhåller i motion 1233 att det förekommer att krav framställs mot företag att inbetala socialförsäkringsavgifter som avser tid före den 1 juli 1980 och att det solidariska betalningsansvaret tillämpas då betalningen enligt kravet skall ske först efter den 1 juli 1980. Motionären vill att övergångsbestämmelserna till den aktuella lagändringen utformas så att det framgår att ställföreträdaransvaret inte gäller i fråga om arbetsgivaravgift som avser tid före den 1 juli 1980.

Av förarbetena till lagstiftningen framgår uttryckligen att den ansvarighet som gäller för en ställföreträdare för en juridisk person endast omfattar den nytillkommande betalningsskyldighet för bolaget som konstateras föreligga efter den 1 juli 1980. Har preliminär avgift förfallit till betalning före detta datum kan således inget ansvar utkrävas av ställföreträdaren.

Om emellertid preliminära avgifter inte alls debiterats och följaktligen då inte heller förfallit till betalning före den 1 juli 1980, t. ex. på grund av att myndigheterna inte har kännedom om att bolaget är avgiftsskyldigt men det senare visar sig att sådan skyldighet förelegat, kan bolaget efter den 1 juli 1980 komma att debiteras avgifter. Avsikten har då varit att bolagets ställföreträdare skall kunna göras betalningsansvarig för sådana avgifter i det fall han uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att betala in dem. Enligt utskottets uppfattning är det fullt skäligt att ansvar kan utkrävas i sådana situationer. Härtill kan anföras att, med hänsyn till att ställföreträdaransvaret gäller från ett halvårsskifte medan arbetsgivaravgifterna beräknas för kalenderår, en lagändring i enlighet med vad motionären förordat skulle medföra betydande administrativa svårigheter att i varje enskilt fall klarlägga om de olika avgifterna fördelar sig på tiden före eller efter den 1 juli 1980.

Utskottet kan på grund av det anförda inte biträda förslaget i motion 1233.

Mot de delar av propositionen som inte särskilt berörts ovan har utskottet ingen erinran.

**Hemställan**

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till proposition 1980/81:178 antar de i propositionen framlagda förslagen till
   1. lag om socialavgifter,
   2. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring, utom såvitt avser punkt 3 övergångsbestämmelserna,
   3. lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring,
   4. lag om ändring i lagen (1969:205) om pensionstillskott,
   5. lag om ändring i lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring,
   6. lag om ändring i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.,
   7. lag om ändring i reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning,
   8. lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riksförsäkringsverkets fonder,
   9. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,
   10. lag om ändring i lagen (1979:648) om procentsatser för uttag av avgift under åren 1980–1984 till försäkringen för tilläggspension,
   11. lag om ändring i lagen (1979:649) om procentsats för uttag av avgift under åren 1980–1984 till arbetsskadeförsäkringen,
2. beträffande *undantagande från ATP*
   att riksdagen med bifall till propositionen och med avslag på motion 1980/81:2154 antar det i propositionen framlagda förslaget till lydelse av punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
3. beträffande *åtgärder mot marginaleffekter*
   att riksdagen avslår motion 1980/81:2128 i motsvarande del,
4. beträffande *översyn av basbeloppsavdraget*
   att riksdagen avslår motion 1980/81:1611 i motsvarande del,
5. beträffande *underskottsavdrag*
   att riksdagen avslår motion 1980/81:1611 i motsvarande del,
6. beträffande *differentiering av ATP-avgiften*
   att riksdagen avslår motion 1980/81:2128 i motsvarande del,
7. beträffande *ny ordning för debitering och uppbörd av arbetsgivaravgifter*
   att riksdagen avslår riksdagens revisorers förslag 1980/81:7 yrkande 1 och motion 1980/81:1464,

8. beträffande *statligt ackord*
   att riksdagen avslår riksdagens revisorers förslag 1980/81:7 yrkande 2,
9. beträffande *avgiftsuppbörd vid säsonganställning*
   att riksdagen avslår motion 1980/81:709,
10. beträffande *avgiftsskyldighet m. m. vid utgivande av kostnadsersättningar*
    att riksdagen avslår motion 1980/81:300,
11. beträffande *uppdragstagarbegreppet*
    att riksdagen avslår motionerna 1980/81:705 och 1980/81:1620,
12. beträffande *arbetsgivaravgifter för utlandsanställda*
    att riksdagen avslår motion 1980/81:1610,
13. beträffande *ställföreträdaransvar*
    att riksdagen avslår motion 1980/81:1233.

Stockholm den 12 maj 1981

På socialförsäkringsutskottets vägnar
SVEN ASPLING

*Närvarande:* Sven Aspling (s), Nils Carlshamre (m), Maj Pehrsson (c), Helge Karlsson (s), Doris Håvik (s), Gösta Andersson (c), Ralf Lindström (s), Gullan Lindblad (m), Lars-Åke Larsson (s), Elis Andersson (c), Martin Segerstedt (s), Åke Persson (fp), Ingegerd Elm (s), Görel Bohlin (m) och Larz Johansson (c).

**Särskilt yttrande**

Maj Pehrsson, Gösta Andersson, Elis Andersson och Larz Johansson (alla c) anför:

Omläggningen av beräkningen av ATP-avgiften medför, såsom också påtalats i motion 2128 av Rune Torwald, att avgiftsuttaget för egenföretagare med låga inkomster kommer att skärpas avsevärt. Detta är en uppenbar nackdel med de nya reglerna och fordrar fortsatta överväganden om hur man skall kunna undvika att den nämnda gruppen egenföretagare drabbas alltför hårt. Av skäl som anförts av utskottet avvisar vi den av motionären föreslagna lösningen. Vi vill emellertid peka på andra framkomliga vägar för att mildra effekterna för egenföretagare med låga inkomster.

Centerpartiets riksdagsgrupp har vid sin behandling av uppgörelsen i frågan om en skattereform förordat att man vid prövningen av hur en sådan reform skall finansieras bör överväga en arbetsgivaravgift som utformas så

att den i likhet med den allmänna arbetsgivaravgift som utgick före den 1 juli 1978 innehåller ett undantagande för egenföretagare.

En annan möjlig lösning är att socialförsäkringsavgifterna för egenföretagare differentieras med hänsyn till inkomstens storlek.

Med det anförda förutsätter vi att man inom regeringskansliet prövar olika vägar för att undanröja effekterna av omläggningen av ATP-avgiften för egenföretagare i låga inkomstlägen.

*Bilaga*

## 1 Förslag till Lag om socialavgifter

Härigenom föreskrivs följande.

### 1 kap. Inledning

1 § I denna lag ges bestämmelser om avgifter för finansiering av den allmänna försäkringen och vissa andra sociala ändamål.

2 § Avgifterna skall betalas av arbetsgivare samt av den som är försäkrad enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och har inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 3 kap. 2 § eller 11 kap. 3 § nämnda lag.

Vid tillämpning av denna lag skall den som har utgett sådant bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) lagen om allmän försäkring anses som arbetsgivare.

### 2 kap. Arbetsgivaravgifter

1 § En arbetsgivare skall på det avgiftsunderlag som anges i 3–5 §§ för varje år betala

1. *sjukförsäkringsavgift* med 10,50 procent,
2. *folkpensionsavgift* med 8,45 procent,
3. *tilläggspensionsavgift* efter den procentsats som anges i särskild lag,
4. *delpensionsavgift* med 0,50 procent,
5. *barnomsorgsavgift* med 2,20 procent,
6. *arbetsskadeavgift* efter den procentsats som anges i särskild lag,
7. *arbetsmarknadsavgift* med 0,80 procent,
8. *arbetarskyddsavgift* med 0,155 procent,
9. *vuxenutbildningsavgift* med 0,25 procent samt
10. *lönegarantiavgift* med 0,20 procent.

Arbetsgivare som avses i 1 kap. 2 § andra stycket skall dock betala endast tilläggspensionsavgift.

Staten betalar inte arbetsskadeavgift.

2 § En arbetsgivare som sysselsätter sjömän skall på den ersättning som utgetts till sådana för varje år betala även *sjömanspensionsavgift* med 0,80 procent.

I fråga om sjömän skall sjukförsäkringsavgift och folkpensionsavgift beräknas efter de procentsatser som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, riksförsäkringsverket årligen fastställer. Procentsatserna skall utgöra den andel av de i 1 § första stycket 1 och 2 angivna procentsatserna som svarar mot förhållandet mellan antalet svenska sjömän och hela antalet sjömän på svenska handelsfartyg i medeltal för den 31

oktober de tre år som närmast föregått det år då procentsatserna fastställs. Hänsyn skall därvid inte tas till fartyg med en bruttodräktighet understigande trehundra registerton. Procentsatserna beräknas med två decimaler.

Med sjöman avses i denna lag den som skall betala sjömansskatt enligt 1 § 1 mom. första stycket lagen (1958:295) om sjömansskatt.

3 § Underlag för beräkning av avgifterna är summan av vad arbetsgivaren under året har utgett som lön i pengar eller naturaförmåner i form av kost, bostad eller bil eller, i fall som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring, annan ersättning för utfört arbete. Bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) lagen om allmän försäkring likställs med lön.

4 § Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall bortses från

1. ersättning till en och samme arbetstagare om den under året inte uppgått till 500 kronor,

2. ersättning till arbetstagare som vid årets ingång fyllt 65 år,

3. ersättning till arbetstagare vid sjukdom eller ledighet för vård av barn eller med anledning av barns födelse, till den del ersättningen motsvarar sjukpenning eller föräldrapenning som arbetsgivare får uppbära enligt 3 kap. 16 § eller 4 kap. 20 § lagen (1962:381) om allmän försäkring,

4. uppdragsersättning för vilken bevillningsavgift har erlagts enligt lagen (1908:128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter,

5. ersättning som en arbetsgivare utgett till barn för arbete som utförts i hans förvärvsverksamhet, i de fall avdrag för ersättningen inte får göras vid inkomsttaxeringen,

6. ersättning till den del denna motsvarar kostnader i arbetet som arbetstagare haft att täcka med ersättningen, i den mån riksförsäkringsverket medger detta, samt

7. ersättning för tjänstgöring i verkskydd enligt 47 § tredje stycket civilförsvarslagen (1960:74), i den mån ersättningen utgör eller motsvarar dagpenning.

Medgivande enligt första stycket 6 får lämnas endast om kostnaderna beräknas uppgå till minst en tiondel av ersättningen samt får avse arbetstagare i viss verksamhet eller, efter framställning av arbetsgivaren, viss eller vissa arbetstagare.

I fråga om inkomst från fåmansföretag skall föreskrifterna i punkt 13 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas vid bestämmande av avgiftsunderlaget.

5 § Vid bestämmande av underlaget för beräkning av tilläggspensionsavgift skall bortses från ersättningar som inte räknas som inkomst av anställning enligt 11 kap. 2 § tredje eller fjärde stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vidare skall bortses från ersättningar till arbetstagare som inte är

svenska medborgare och som inte heller är bosatta här, då ersättningarna avser arbete utom riket.

Vid bestämmande av underlaget för beräkning av annan avgift än tilläggspensionsavgift skall bortses från ersättningar till arbetstagare som inte varit försäkrade enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring. I fråga om arbete som har utförts för annans räkning utan att anställning förelegat skall vid beräkningen bortses från ersättningar till personer som varit bosatta utomlands och utfört arbetet utom riket.

**3 kap. Egenavgifter**

**1 §** En försäkrad som avses i 1 kap. 2 § skall på det avgiftsunderlag som anges i 3–5 §§ för varje år betala

1. *sjukförsäkringsavgift,*
2. *folkpensionsavgift,*
3. *tilläggspensionsavgift,*
4. *delpensionsavgift,*
5. *barnomsorgsavgift* samt
6. *arbetsskadeavgift.*

I fråga om avgiftssatserna gäller vad som föreskrivits i 2 kap. 1 §.

**2 §** En försäkrad för vilken sjukpenningförsäkringen enligt 3 kap. 11 § lagen (1962:381) om allmän försäkring gäller med karenstid skall dock betala sjukförsäkringsavgift efter den procentsats som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, riksförsäkringsverket fastställer med hänsyn till den inverkan karenstiden bedöms få på försäkringens utgifter.

**3 §** Egenavgifter beräknas inte för år efter det då den försäkrade fyllt 65 år.

Andra avgifter än tilläggspensionsavgift betalas inte av den som vid utgången av inkomståret ej var inskriven hos allmän försäkringskassa. Sådana avgifter betalas ej heller av den som för någon del av samma år uppburit hel förtidspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller för hela året uppburit hel ålderspension enligt nämnda lag.

Tilläggspensionsavgift betalas inte för år före det då den försäkrade fyllt 16 år eller för det år då den försäkrade avlidit. Sådan avgift betalas ej heller då den försäkrade för hela året uppburit hel ålderspension enligt lagen om allmän försäkring.

Avgift betalas inte då avgiftsunderlaget understiger 500 kronor.

**4 §** Grunden för beräkning av avgift enligt 1 § 1, 5 och 6 utgörs av inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 3 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Grunden för beräkning av avgift enligt 1 § 2–4 utgörs av inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 11 kap. 3 § lagen om allmän försäkring.

5 § Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall bortses från inkomst som avses i 11 kap. 3 § första stycket d) lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Vid beräkningen av inkomst av annat förvärvsarbete gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 11 kap. 4 § lagen om allmän försäkring.

**4 kap. Fördelning av influtna avgifter**

1 § Sjukförsäkringsavgifter används, i den mån kostnaderna inte skall täckas med statsbidrag enligt 19 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, för att täcka

1. kostnader för sjukförsäkringsförmåner enligt lagen om allmän försäkring,
2. kostnader enligt lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m. m.,
3. den allmänna försäkringens kostnader för förmåner enligt lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m. m.,
4. centrala studiestödsnämndens kostnader med anledning av att sådana återbetalningspliktiga studiemedel som belöper på en studerandes sjukperiod enligt studiestödslagen (1973:349) inte skall återbetalas,
5. förvaltningskostnader för de allmänna försäkringskassorna.

För reglering av över- och underskott finns en fond, benämnd *allmänna sjukförsäkringsfonden*. Grunderna för överföring av medel till och från fonden fastställs av regeringen.

2 § Folkpensionsavgifter förs till staten som bidrag till finansieringen av folkpensioneringen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

3 § Tilläggspensionsavgifter förs till en fond, benämnd *allmänna pensionsfonden*, med vars tillgångar kostnaderna för försäkringen för tilläggspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall täckas. Fonden förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.

4 § Delpensionsavgifter förs till en fond, benämnd *delpensionsfonden*, med vars tillgångar kostnaderna för pensioner enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring och motsvarande äldre bestämmelser skall täckas. Fonden förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.

5 § Barnomsorgsavgifter förs till staten för finansiering av statsbidrag till förskole- och fritidshemsverksamhet inom kommunernas barnomsorg.

6 § Arbetsskadeavgifter förs till en fond, benämnd *arbetsskadefonden*, med vars tillgångar kostnaderna för ersättningar enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och motsvarande äldre bestämmelser skall täckas. Fonden förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.

7 § Arbetsmarknadsavgifter förs till staten för finansiering av arbetslöshetsersättning enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd samt utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering.

8 § Av influtna arbetarskyddsavgifter förs 16,5 procent till staten som bidrag till kostnader för arbetarskyddsstyrelsens och yrkesinspektionens verksamhet.

Återstoden av influtna arbetarskyddsavgifter förs till en fond, benämnd *arbetarskyddsfonden*, vars tillgångar skall utgöra bidrag till

1. kostnader i övrigt för forskning och utveckling samt utbildning och information beträffande arbetarskydd,
2. kostnader för forskning och utveckling samt utbildning och information beträffande medbestämmande i arbetslivet och arbetslivsfrågor i övrigt,
3. kostnader för skyddsarbete som utförs av skyddsombud som har utsetts enligt 6 kap. 2 § tredje stycket arbetsmiljölagen (1977:1160),
4. kostnader för utbildning av styrelserepresentanter för de anställda.

9 § Vuxenutbildningsavgifter förs till staten och används för finansiering av timstudiestöd, dagstudiestöd och särskilt vuxenstudiestöd enligt studiestödslagen (1973:349) samt vuxenutbildning enligt bestämmelser som regeringen meddelar.

10 § Lönegarantiavgifter förs till en fond, benämnd *lönegarantifonden*, med vars tillgångar kostnaderna för ersättningar enligt lagen (1970:741) om statlig lönegaranti vid konkurs skall täckas.

11 § Sjömanspensionsavgifter används för beredande av pension åt sjömän vilka som manskap varit för utrikes fart påmönstrade svenskt handelsfartyg. Riksdagen fastställer särskilt de grunder som skall gälla för användningen av sjömanspensionsavgifter.

12 § Fonder som avses i detta kapitel förvaltas, i den mån ej annat föreskrivs, enligt grunder som regeringen fastställer.

**5 kap. Övriga bestämmelser**

1 § Har den som är skyldig att betala annan egenavgift än tilläggspensionsavgift avlidit, skall 75 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas

beträffande befrielse från skyldighet att betala avgiften.

I fråga om befrielse i vissa fall från skyldighet att betala egenavgift för tilläggspension gäller särskilda bestämmelser.

2 § Har annan arbetsgivare för sjöman än redare fast driftställe i riket bara på fartyg, svarar redaren för att arbetsgivaren fullgör sina förpliktelser enligt denna lag som om förpliktelserna ålegat redaren själv. Har redaren till följd härav betalat avgiftsbelopp, får han fordra tillbaka beloppet av sjömannens arbetsgivare.

3 § Om debitering och uppbörd av avgifter enligt denna lag gäller särskilda bestämmelser i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (0000:000) om socialavgifter samt i uppbördslagen (1953:272).

4 § Regeringen bemyndigas att efter överenskommelse med främmande makt meddela föreskrifter om utsträckt tillämpning av denna lag eller om undantag i vissa fall från lagens bestämmelser.

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. Genom lagen upphävs

1. lagen (1960:77) om byggnadsforskningsavgift,
2. lagen (1961:300) om avgift för sjöfolks pensionering,
3. lagen (1970:742) om lönegarantiavgift,
4. lagen (1971:282) om arbetarskyddsavgift,
5. lagen (1975:358) om vuxenutbildningsavgift,
6. lagen (1981:15) om finansiering av statsbidrag till förskole- och fritidshemsverksamhet samt
7. lagen (1981:000)[1] om arbetsgivaravgift till arbetslöshetsersättning och utbildningsbidrag.

Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgifter som belöper på tid före ikraftträdandet.

Den för vilken undantagande från försäkringen för tilläggspension gäller betalar inte egenavgifter till tilläggspensioneringen och arbetsskadeförsäkringen. För den som nu sagts beräknas sjukförsäkringsavgiften efter den procentsats som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, riksförsäkringsverket fastställer med hänsyn till den inverkan undantagandet bedöms få på utgifterna för sjukförsäkringen.

Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till en föreskrift som har ersatts av en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

[1] Jfr prop. 1980/81:145.

## 2 Förslag till
## Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring[1]

*dels* att 11 kap. 7 § och 19 kap. 4 a – 11 §§ skall upphöra att gälla,

*dels* att 3 kap. 2, 5 och 11 §§, 11 kap. 2 och 6 §§, 12 kap. 2 §, 13 kap. 2 §, 15 kap. 1 §, 17 kap. 1 §, 19 kap. 1–4 §§ samt 20 kap. 4 och 14 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| 3 kap. | |
| 2 §[2] | |
| Sjukpenninggrundande inkomst är den inkomst i *penningar* eller naturaförmåner i form av kost, bostad eller bil, som försäkrad kan *antagas* för år räknat komma att tills vidare *åtnjuta av* eget arbete, antingen såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (inkomst av anställning) eller på annan grund (inkomst av annat förvärvsarbete). Sjukpenninggrundande *inkomst fastställes* av försäkringskassan. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete *skola* därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor. *För tid då undantagande från försäkringen för tilläggspension enligt 11 kap. 7 § gäller för den försäkrade skall inkomst av annat förvärvsarbete icke beaktas.* | Sjukpenninggrundande inkomst är den inkomst i *pengar* eller naturaförmåner, i form av kost, bostad eller bil, som *en* försäkrad kan *antas* för år räknat komma att tills vidare *få för* eget arbete, antingen såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (inkomst av anställning) eller på annan grund (inkomst av annat förvärvsarbete). *Den* sjukpenninggrundande *inkomsten fastställs* av försäkringskassan. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete *skall* därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor. |
| Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst bortses från inkomst av anställning och annat förvärvsarbete *i den mån summan därav* överstiger sju och en halv gånger det vid årets ingång gällande basbeloppet. Belopp, *från vilket* sålunda skall *bortses, avräknas* i | Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst bortses från *sådan* inkomst av anställning och annat förvärvsarbete *som* överstiger sju och en halv gånger det vid årets ingång gällande basbeloppet. *Det* belopp *som* sålunda skall *undantas skall* i första hand *räknas av från* |

[1] Lagen omtryckt 1977:630.
[2] Senaste lydelse 1979:650.

*Nuvarande lydelse*

första hand *på* inkomst av annat förvärvsarbete. Ersättning i *penningar* eller naturaförmåner *som i första stycket sagts* för arbete som någon utför för annans räkning utan att vara anställd i dennes tjänst skall, om ersättningen under ett år uppgått till minst femhundra kronor, anses såsom inkomst av anställning. Är ersättningen att hänföra till inkomst av rörelse som bedrivits av den som utfört arbetet eller av jordbruksfastighet som denne brukat skall vad nu sagts gälla endast *såvida* denne och den som utgivit ersättningen *äro* ense *därom*. I *de* fall *som nu nämnts* skall den som utfört arbetet anses såsom arbetstagare och den som utgivit ersättningen såsom arbetsgivare.

*Beräkning* av sjukpenninggrundande *inkomst* skall, där förhållandena *ej eljest äro* kända för försäkringskassan, grundas på de upplysningar, som kassan kan inhämta av den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller som *må kunna* framgå av den uppskattning, som vid taxering gjorts av den försäkrades inkomst. Inkomst av arbete för egen räkning *må* ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning. *Utgöres inkomst* helt eller delvis av naturaförmåner i form av kost och bostad, *skola* dessa uppskattas efter de regler, som tillämpas vid beräkning av preliminär skatt. Värdet av naturaförmån i form av bil skall uppskattas enligt de grunder som *gälla* för värdering av förmånen vid debitering och uppbörd av arbetsgivarav-

*Föreslagen lydelse*

inkomst av annat förvärvsarbete. Ersättning i *pengar* eller naturaförmåner för arbete som någon utför för *någon* annans räkning utan att vara anställd i dennes tjänst skall anses såsom inkomst av anställning, om ersättningen under ett år uppgått till minst femhundra kronor. Är ersättningen att hänföra till inkomst av rörelse som bedrivits av den som utfört arbetet eller av jordbruksfastighet som denne brukat, skall vad nu sagts gälla endast *om* denne och den som utgivit ersättningen *är* ense *om detta*. I *dessa* fall skall den som utfört arbetet anses såsom arbetstagare och den som utgivit ersättningen såsom arbetsgivare.

*Beräkningen* av *den* sjukpenninggrundande *inkomsten* skall, där förhållandena *inte är* kända för försäkringskassan, grundas på de upplysningar som kassan kan inhämta av den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller som *kan* framgå av den uppskattning, som vid taxering gjorts av den försäkrades inkomst. Inkomst av arbete för egen räkning *får* ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning. *Om inkomsten* helt eller delvis *utgörs* av naturaförmåner i form av kost och bostad, *skall* dessa *förmåner* uppskattas efter de regler som tillämpas vid beräkning av preliminär skatt. Värdet av naturaförmån i form av bil skall uppskattas enligt de grunder som *gäller* för värdering av förmånen vid debitering och uppbörd av

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| gift till sjukförsäkringen. | arbetsgivaravgift till sjukförsäkringen. |
| 5 §[3] | |
| *Allmän försäkringskassa* skall i samband med inskrivning av försäkrad besluta *angående* den försäkrades tillhörighet till sjukpenningförsäkringen. I fråga om försäkrad som avses i 1 § första stycket skall kassan samtidigt fastställa den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst. Av beslutet skall framgå i vad mån sjukpenninggrundande *inkomst* är att hänföra till anställning eller till annat förvärvsarbete. Beslut om tillhörighet till sjukpenningförsäkringen skall omprövas | *Den allmänna försäkringskassan* skall i samband med inskrivning av *en* försäkrad besluta *om* den försäkrades tillhörighet till sjukpenningförsäkringen. I fråga om *en* försäkrad som avses i 1 § första stycket skall kassan samtidigt fastställa den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst. Av beslutet skall framgå i vad mån *den* sjukpenninggrundande *inkomsten* är att hänföra till anställning eller till annat förvärvsarbete. Beslut om tillhörighet till sjukpenningförsäkringen skall omprövas |
| a) när *till kassans* kännedom *kommit* att *försäkrads* inkomstförhållanden undergått ändring av betydelse för rätten till sjukpenning eller för sjukpenningens storlek, | a) när *kassan fått* kännedom *om* att *den försäkrades* inkomstförhållanden undergått ändring av betydelse för rätten till sjukpenning eller för sjukpenningens storlek, |
| b) *när undantagande som avses i 2 § första stycket sista punkten blir giltigt eller upphör att äga giltighet.* | |
| *c)* när förtidspension enligt denna lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades förmåga eller möjlighet att bereda sig inkomst genom arbete, samt | *b)* när förtidspension enligt denna lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades förmåga eller möjlighet att bereda sig inkomst genom arbete, samt |
| *d)* när delpension enligt särskild lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbets- och inkomstförhållanden. | *c)* när delpension enligt särskild lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbets- och inkomstförhållanden. |

Ändring skall i fall som avses i första stycket a) ej ske förrän trettio dagar

[3] Senaste lydelse 1980:315.

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

efter det försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen. Ändring skall i annat fall ske så snart anledning till ändringen uppkommit eller, i fall då sjukpenningförsäkring enligt 1 § andra stycket skall upphöra på grund av att den försäkrades make eller någon med vilken den försäkrade varit gift eller har eller har haft barn avlider, vid fjärde månadsskiftet efter dödsfallet.

Under tid, då den försäkrade bedriver studier för vilka han uppbär särskilt vuxenstudiestöd enligt studiestödslagen (1973:349) eller utbildningsbidrag för doktorander enligt förordningen (1976:536) om utbildningsbidrag för doktorander, eller då han är inskriven vid arbetsmarknadsinstitut eller efter förmedling av en arbetsmarknadsmyndighet genomgår yrkesutbildning skall den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten ej sänkas. Sänkning får dock ske i sådana fall som avses i första stycket b), c) eller *d)*. Vidare får sänkning ske när någon undergår arbetsträning i arbetsmarknadsinstitut, under förutsättning att arbetsträningen pågått sex månader.

Den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten skall ej sänkas under tid då den försäkrade bedriver studier, för vilka han uppbär särskilt vuxenstudiestöd enligt studiestödslagen (1973:349) eller utbildningsbidrag för doktorander enligt förordningen (1976:536) om utbildningsbidrag för doktorander, eller då han är inskriven vid arbetsmarknadsinstitut eller efter förmedling av en arbetsmarknadsmyndighet genomgår yrkesutbildning. Sänkning får dock ske i sådana fall som avses i första stycket b) eller c). Vidare får sänkning ske när någon undergår arbetsträning i arbetsmarknadsinstitut, under förutsättning att arbetsträningen pågått sex månader.

11 §

*Därest* försäkrad gör anmälan *därom* till den allmänna försäkringskassan, skall i fråga om *sjukperiod*, som börjar efter nästa månadsskifte, sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete *icke* utgå för de första tre, trettiotre eller nittiotre dagarna av varje sjukperiod, den dag då sjukdomsfallet inträffade inräknad (karenstid). Därvid *äga* 10 § första–tredje styckena *icke tillämpning* i fråga om sådan sjukpenning. Vid beräkning av karenstid *skola, därest* sjukperiod börjar inom tjugu dagar efter föregående sjukpe-

*Om en* försäkrad gör anmälan till den allmänna försäkringskassan skall i fråga om *sjukperioder*, som börjar efter nästa månadsskifte, sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete *inte* utgå för de första tre, trettiotre eller nittiotre dagarna av varje sjukperiod, den dag då sjukdomsfallet inträffade inräknad (karenstid). I fråga om sådan sjukpenning *tillämpas inte* 10 § första–tredje styckena. Vid beräkning av karenstid *skall, om en* sjukperiod börjar inom tjugu dagar efter föregående sjukperiods slut, de

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| riods slut, de båda perioderna anses såsom en sjukperiod. | båda perioderna anses såsom en sjukperiod. |
| Försäkrad, som gjort anmälan enligt första stycket, *må* övergå till försäkring med kortare karenstid eller utan karenstid, om han ej fyllt femtiofem år *samt* har god hälsa. Sådan ändring skall gälla från och med månaden närmast efter den, då *framställning härom* gjordes hos kassan, men *må* ej *äga tillämpning* vid sjukdom, som inträffat innan ändringen blivit gällande. | *En* försäkrad, som gjort anmälan enligt första stycket, *får* övergå till försäkring med kortare karenstid eller utan karenstid, om han har god hälsa *och* ej *har* fyllt femtiofem år. *En* sådan ändring skall gälla från och med månaden närmast efter den, då *framställningen* gjordes hos kassan, men *får* ej *tillämpas* vid sjukdom som inträffat innan ändringen blivit gällande. |
| I fråga om försäkring med karenstid skall vid tillämpning av 5 § andra stycket första punkten den i sagda punkt angivna tiden trettio dagar ökas med det antal dagar som svarar mot den valda karenstiden. | |
| *Upphör undantagande som avses i 2 § första stycket sista punkten att äga giltighet, skall beträffande sjukpenning, som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete, gälla en karenstid av nittiotre dagar. Den försäkrade må dock under de förutsättningar som angivas i andra stycket välja försäkring med kortare karenstid eller utan karenstid; och skall därvid jämväl i övrigt tillämpas vad i andra stycket är stadgat.* | |
| *Ej må i något fall sjukpenning som avses i denna paragraf utgivas vid sjukdom, som inträffat medan undantagande ägde giltighet.* | |
| 11 kap. | |
| 2 §[4] | |
| Med inkomst av anställning avses den lön i *penningar* eller naturaförmåner i form av kost, bostad eller bil, som försäkrad *åtnjutit* såsom arbetstagare i allmän eller | Med inkomst av anställning avses den lön i *pengar* eller naturaförmåner, i form av kost, bostad eller bil, som *en* försäkrad *har fått* såsom arbetstagare i allmän eller |

[4] Senaste lydelse 1980:315.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| enskild tjänst. Till sådan inkomst *hänföres* dock *icke* från en och samme arbetsgivare *åtnjuten* lön som under ett år ej uppgått till femhundra kronor. Såsom inkomst av anställning anses även | enskild tjänst. Till sådan inkomst *räknas* dock *inte* från en och samme arbetsgivare *utgiven* lön som under ett år ej uppgått till femhundra kronor. Såsom inkomst av anställning anses även |

a) sjukpenning enligt denna lag eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den mån ersättningen träder i stället för försäkrads inkomst såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst,

b) föräldrapenning,

c) vårdbidrag enligt 9 kap. 4 §,

d) dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa,

e) kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd,

| | |
|---|---|
| f) utbildningsbidrag under arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering i form av dagpenning *och stimulansbidrag;* | f) utbildningsbidrag under arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering i form av dagpenning, |

g) timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973:349),

h) delpension enligt lagarna (1975:380) och (1979:84) om delpensionsförsäkring,

| | |
|---|---|
| i) dagpenning till värnpliktiga, vapenfria tjänstepliktiga och elever i biståndS- och katastrofutbildning under repetitionsutbildning, frivilliga som *genomgå* utbildning under krigsförbandsövning eller särskild övning inom värnpliktsutbildningen, läkare under försvarsmedicinsk tjänstgöring samt civilförsvarspliktiga, | i) dagpenning till värnpliktiga, vapenfria tjänstepliktiga och elever i biståndS- och katastrofutbildning under repetitionsutbildning, frivilliga som *genomgår* utbildning under krigsförbandsövning eller särskild övning inom värnpliktsutbildningen, läkare under försvarsmedicinsk tjänstgöring samt civilförsvarspliktiga, |

j) utbildningsbidrag för doktorander,

k) timersättning vid grundläggande utbildning för vuxna,

| | |
|---|---|
| l) livräntа enligt 4 kap. lagen om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livräntа som *bestämmes* med tillämpning av sagda lag, | l) livräntа enligt 4 kap. lagen *(1976:380)* om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livräntа som *bestäms* med tillämpning av sagda lag, |

m) från Sveriges författarfond och konstnärsnämnden utgående bidrag

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| som ej är att hänföra till inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 §, i den mån regeringen så förordnar. | |
| I fråga om ersättning i *penningar* eller naturaförmåner som i första stycket sägs för arbete som någon utfört för annans räkning utan att vara anställd i dennes tjänst *skall vad* i 3 kap. 2 § andra stycket *sägs äga motsvarande tillämpning*. | I fråga om ersättning i *pengar* eller naturaförmåner som sägs i första stycket för arbete som någon utfört för *någon* annans räkning utan att vara anställd i dennes tjänst *gäller i tillämpliga delar bestämmelserna* i 3 kap. 2 § andra stycket. |
| Vid beräkning av inkomst av anställning skall hänsyn *tagas* till lön eller annan ersättning, som *försäkrad åtnjutit* från arbetsgivare, *vilken* är bosatt utom riket eller är utländsk juridisk person, endast i fall då den försäkrade sysselsatts här i riket eller tjänstgjort som sjöman ombord på svenskt handelsfartyg. Vad *i detta stycke* sägs skall *icke* gälla beträffande lön till *svensk* medborgare, *såframt* svenska staten eller, där lönen härrör från utländsk juridisk person, svensk juridisk person, som äger ett bestämmande inflytande över den utländska juridiska personen, enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för *avgift till försäkringen för tilläggspension enligt 19 kap. 1 §*. | Vid beräkning av inkomst av anställning skall hänsyn *tas* till lön eller annan ersättning, som *den försäkrade har fått* från *en* arbetsgivare, *som* är bosatt utom riket eller är utländsk juridisk person, endast i fall då den försäkrade sysselsatts här i riket eller tjänstgjort som sjöman ombord på svenskt handelsfartyg. Vad *som* sägs *här* skall *inte* gälla beträffande lön till *svenska* medborgare, *om* svenska staten eller, där lönen härrör från utländsk juridisk person, *en* svensk juridisk person, som äger ett bestämmande inflytande över den utländska juridiska personen, enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för *tilläggspensionsavgiften*. |
| Hänsyn skall ej heller *tagas* till lön eller annan ersättning från främmande makts *härvarande* beskickning eller lönade konsulat eller från arbetsgivare, *vilken* tillhör beskickning eller konsulat *som nu sagts* och *icke* är svensk medborgare. Vad *i detta stycke* sägs skall *icke* gälla beträffande lön till svensk medborgare eller den som utan att vara svensk medborgare är bosatt i riket, *såframt* utländsk beskickning här i | Hänsyn skall ej heller *tas* till lön eller annan ersättning från främmande makts beskickning eller lönade konsulat *här i riket* eller från arbetsgivare, *som* tillhör *sådan* beskickning eller *sådant* konsulat och *som inte* är svensk medborgare. Vad *som* sägs *här* skall *inte* gälla beträffande lön till svensk medborgare eller till den som utan att vara svensk medborgare är bosatt i riket, *om en* utländsk beskickning här i riket |

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| riket enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för *avgift till försäkringen för tilläggspension enligt 19 kap. 1 §.* | enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för *tilläggspensionsavgiften.* |

Den som åtagit sig förbindelse enligt tredje eller fjärde stycket skall anses såsom arbetsgivare.

6 §[5]

| | |
|---|---|
| För varje år, för vilket pensionsgrundande inkomst fastställts för försäkrad, skall pensionspoäng tillgodoräknas honom. I den mån pensionsgrundande *inkomst* härrör från inkomst av annat förvärvsarbete *må* dock pensionspoäng tillgodoräknas den försäkrade endast *såvida* tilläggspensionsavgift *enligt 19 kap. 3 §* för året till fullo erlagts inom föreskriven tid. Utan hinder av att sådan avgiftsbetalning *icke* skett skall pensionspoäng tillgodoräknas den försäkrade för de båda år som närmast föregått det då pension vid bifall till ansökningen skulle börja utgå. Pensionspoäng skall vidare alltid tillgodoräknas för pensionsgrundande inkomst *härrörande* från inkomst som avses i 3 § första stycket d). | För varje år, för vilket pensionsgrundande inkomst fastställts för *en* försäkrad, skall pensionspoäng tillgodoräknas honom. I den mån *den* pensionsgrundande *inkomsten* härrör från inkomst av annat förvärvsarbete *får* dock pensionspoäng tillgodoräknas den försäkrade endast *om* tilläggspensionsavgift för året till fullo erlagts inom föreskriven tid. Utan hinder av att sådan avgiftsbetalning *inte* skett skall pensionspoäng tillgodoräknas den försäkrade för de båda år som närmast föregått det då pension vid bifall till ansökningen skulle börja utgå. Pensionspoäng skall vidare alltid tillgodoräknas för pensionsgrundande inkomst *som härrör* från inkomst som avses i 3 § första stycket d). |

Pensionspoäng som i första stycket sägs är den pensionsgrundande inkomsten delad med det vid årets ingång gällande basbeloppet. Pensionspoäng beräknas med två decimaler.

Har försäkrad under minst halva året åtnjutit halv eller två tredjedelar av hel förtidspension enligt 13 kap. 2 §, skall han, utöver pensionspoäng enligt första stycket tillgodoräknas, om han åtnjutit halv förtidspension, hälften och, om han åtnjutit två tredjedelar av hel förtidspension, två tredjedelar av det poängmedeltal som avses i andra stycket av nämnda paragraf. Vad nu sagts skall icke gälla om pensionen enligt 6 kap. 1 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring är samordnad med livränta. Är endast en del av pensionen samordnad med livräntan, beaktas dock så stor del av poängme-

[5] Senaste lydelse 1979:127.

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

deltalet som svarar mot förhållandet mellan den del av pensionen, som icke är samordnad med livräntan, och pensionen.

Har försäkrad under olika tider av året åtnjutit hel förtidspension, två tredjedelar av hel förtidspension eller halv förtidspension, skall vid tillämpning av tredje stycket den pension som utgått under den längsta tiden anses ha utgått under hela tiden. Har pensionerna utgått under lika lång tid av året skall den för den försäkrade gynnsammaste beräkningsgrunden tillämpas.

Oavsett bestämmelserna i denna paragraf skall försäkrad för år, varunder han åtnjutit förtidspension enligt 13 kap. 2 §, alltid tillgodoräknas lägst pensionspoäng motsvarande vad enligt nämnda paragraf skall antagas hava tillgodoräknats honom för samma år.

7 §[6]

*Försäkrad äger göra anmälan om undantagande från försäkringen såvitt angår inkomst av annat förvärvsarbete. Har sådant undantagande skett, skall vid beräkning av pensionsgrundande inkomst för den försäkrade för tid efter ingången av året näst efter det då anmälan gjordes hänsyn icke tagas till inkomst av annat förvärvsarbete eller till delpension som avses i 2 § första stycket h).*

*Anmälan som i första stycket sägs må återkallas av den försäkrade med verkan från nästa årsskifte, dock tidigast från det som inträffar sedan undantagandet ägt giltighet i fem år. Har anmälan återkallats, äger den försäkrade ej ånyo göra dylik anmälan.*

*Anmälan eller återkallelse skall, där den försäkrade är omyndig, göras av förmyndaren, som därvid har att visa att den försäkrade samtycker till åtgärden.*

*Anmälan av försäkrad, som är*

[6] Senaste lydelse 1979:86.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| *gift, är utan verkan, om icke hans make samtycker till undantagandet. Är maken omyndig eller bortovarande, ankommer det på förmyndare eller god man att lämna samtycke. Särskilt samtycke är ej erforderligt, om den försäkrade är förmyndare eller god man för sin make. Vägras samtycke, äger riksförsäkringsverket medgiva undantagandet, om särskilda skäl föreligga.* | |
| 12 kap. | |
| 2 § | |
| Ålderspension utgör, där ej annat följer av andra och tredje styckena samt 3 och 4 §§, för år räknat sextio procent av produkten av basbeloppet för den månad, för vilken pension skall *utgivas*, och medeltalet av de pensionspoäng som tillgodoräknats den försäkrade eller, om pensionspoäng tillgodoräknats honom för mer än femton år, medeltalet av de femton högsta poängtalen. Har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för mindre än trettio år, skall hänsyn *tagas* endast till så stor del av nämnda produkt som svarar mot förhållandet mellan det antal år, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats honom, och talet trettio. | Ålderspension utgör, där ej annat följer av andra och tredje styckena samt 3 och 4 §§, för år räknat sextio procent av produkten av basbeloppet för den månad, för vilken pension skall *betalas* och medeltalet av de pensionspoäng som tillgodoräknats den försäkrade eller, om pensionspoäng tillgodoräknats honom för mer än femton år, medeltalet av de femton högsta poängtalen. Har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för mindre än trettio år, skall hänsyn *tas* endast till så stor del av nämnda produkt som svarar mot förhållandet mellan det antal år, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats honom, och talet trettio. |
| Har *undantagande* enligt 11 kap. *7 § ägt giltighet för* den försäkrade, skall *honom tillkommande* ålderspension utgöra sextio procent av så stor del av den i första stycket angivna produkten, som svarar mot förhållandet mellan det antal år, dock högst trettio, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade, och talet trettio ökat med | Har *pensionspoäng* enligt 11 kap. *6 § första stycket på grund av underlåten avgiftsbetalning inte tillgodoräknats* den försäkrade, skall *hans* ålderspension utgöra sextio procent av så stor del av den i första stycket angivna produkten, som svarar mot förhållandet mellan det antal år, dock högst trettio, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats den för- |

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| ett för varje år, för vilket den försäkrade till följd av *undantagandet icke* tillgodoräknats pensionspoäng *eller gått förlustig mer än en poäng*. Ej *må med* tillämpning av vad nu sagts talet trettio ökas till mer än femtio. *Vad i detta stycke stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fall då pensionspoäng jämlikt 11 kap. 6 § första stycket på grund av underlåten avgiftsbetalning icke tillgodoräknats den försäkrade.* | säkrade, och talet trettio ökat med ett för varje år, för vilket den försäkrade till följd av *underlåten avgiftsbetalning inte* tillgodoräknats pensionspoäng. *Vid* tillämpning av vad nu sagts *får* talet trettio ej ökas till mer än femtio. |
| Börjar *ålderspension utgå* tidigare än från och med den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år, skall pensionen minskas med fem tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år. Om pensionen börjar utgå senare än från och med sistnämnda månad, ökas pensionen med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå förflutit från ingången av den månad varunder den försäkrade uppnådde nämnda ålder; härvid *må* hänsyn dock ej *tagas* till tid efter ingången av den månad, *under vilken* den försäkrade fyllt sjuttio år, och ej heller till tid, då den försäkrade åtnjutit folkpension eller *icke* varit berättigad till tilläggspension i form av ålderspension. | *Om ålderspensionen* börjar *utbetalas* tidigare än från och med den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år, skall pensionen minskas med fem tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år. Om pensionen börjar utgå senare än från och med sistnämnda månad, ökas pensionen med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå förflutit från ingången av den månad varunder den försäkrade uppnådde nämnda ålder; härvid *får* hänsyn dock ej *tas* till tid efter ingången av den månad, *då* den försäkrade fyllt sjuttio år, och ej heller till tid, då den försäkrade åtnjutit folkpension eller *inte* varit berättigad till tilläggspension i form av ålderspension. |
| 13 kap. | |
| 2 §[7] | |
| Uppgår den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst vid tidpunk- | Uppgår den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst vid tidpunk- |

[7] Senaste lydelse 1979:127.

*Nuvarande lydelse*

ten för pensionsfallet lägst till ett belopp som motsvarar det vid årets ingång gällande basbeloppet, eller har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för minst två av de fyra år, som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffar, skall förtidspension utgå med tillämpning av bestämmelserna i andra stycket. Detsamma skall gälla då vid tidpunkten för pensionsfallet sjukpenninggrundande *inkomst uppgående* till belopp *som nu sagts icke* fastställts, men skulle ha *fastställts, därest* den allmänna försäkringskassan haft kännedom om samtliga de förhållanden som *skola* ligga till grund för fastställandet.

Hel förtidspension motsvarar den tilläggspension i form av ålderspension, som skulle tillkomma den försäkrade, *därest* sådan pension skulle börja utgå från och med den månad varunder han fyller sextiofem år. Härvid skall ålderspensionen beräknas under antagande att den försäkrade för varje år från och med det då förtidspensionen börjar utgå till och med det då han uppnår sextiofyra års ålder tillgodoräknats pensionspoäng motsvarande medeltalet av de pensionspoängtal, vilka tillgodoräknats honom under de fyra år som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffade eller, om pensionen därigenom blir större, under samtliga år från och med det då han fyllt sexton år till och med det som närmast föregått pensionsfallet. Vid beräkningen av nämnda medeltal bortses från de år intill ett antal av hälften,

*Föreslagen lydelse*

ten för pensionsfallet lägst till ett belopp som motsvarar det vid årets ingång gällande basbeloppet, eller har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för minst två år av de fyra år som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffar, skall förtidspension utgå med tillämpning av bestämmelserna i andra stycket. Detsamma skall gälla då vid tidpunkten för pensionsfallet *den* sjukpenninggrundande *inkomsten inte har* fastställts till *ett sådant* belopp, men *så* skulle ha *skett, om* den allmänna försäkringskassan haft kännedom om samtliga de förhållanden som *skall* ligga till grund för fastställandet.

Hel förtidspension motsvarar den tilläggspension i form av ålderspension, som skulle tillkomma den försäkrade, *om* sådan pension skulle börja utgå från och med den månad varunder han fyller sextiofem år. Härvid skall ålderspensionen beräknas under antagande att den försäkrade för varje år från och med det då förtidspensionen börjar utgå till och med det då han uppnår sextiofyra års ålder tillgodoräknats pensionspoäng motsvarande medeltalet av de pensionspoängtal, vilka tillgodoräknats honom under de fyra år som närmast föregått det år då pensionsfallet inträffade eller, om pensionen därigenom blir större, under samtliga år från och med det då han fyllt sexton år till och med det som närmast föregått pensionsfallet. Vid beräkningen av nämnda medeltal bortses från de år intill ett antal av hälften,

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
| --- | --- |
| för vilka pensionspoäng ej tillgodoräknats den försäkrade eller för vilka poängtalet är lägst. | för vilka pensionspoäng ej tillgodoräknats den försäkrade eller för vilka poängtalet är lägst. |
| Pension enligt denna paragraf *må* ej utgå, *om undantagande enligt 11 kap. 7 § ägde giltighet för den försäkrade då pensionsfallet inträffade samt undantagandet tillika föranlett, att den försäkrade för något av de fyra närmast föregående åren gått förlustig mer än en pensionspoäng. Ej heller må pension som nu sagts utgå,* om den försäkrade vid sextiofem års ålder *icke* kan *komma i åtnjutande av* ålderspension enligt 12 kap. | Pension enligt denna paragraf *får* ej utgå, om den försäkrade vid sextiofem års ålder *inte* kan *bli berättigad till* ålderspension enligt 12 kap. |

15 kap.

1 §

| | |
| --- | --- |
| *Är* försäkrad, *som* är svensk medborgare, född under något av åren 1896–1914, skall vid tillämpning av 12 kap. 2 § första stycket talet trettio utbytas mot talet tjugu. Beträffande försäkrad *som nu sagts skall* 12 kap. 2 § andra stycket *icke äga tillämpning.* | *Om en* försäkrad är svensk medborgare *och* född under något av åren 1896–1914, skall vid tillämpning av 12 kap. 2 § första stycket talet trettio utbytas mot talet tjugu. Beträffande *en sådan* försäkrad *tillämpas inte bestämmelserna i* 12 kap. 2 § andra stycket. |
| Om försäkrad är svensk medborgare och född under något av åren 1915–1923, skall vid tillämpning av 12 kap. 2 § första och andra styckena talet trettio utbytas mot talet tjugu ökat med ett för varje år, som den försäkrade är född senare än år 1914; *och* skall för varje år, som den försäkrade är född senare än år 1914, ökning som i 12 kap. 2 § andra stycket sägs ske med en tiondel av det antal år, för vilket den försäkrade till följd av *undantagandet icke* tillgodoräknats pensionspoäng *eller gått förlustig mer än en poäng.* | Om *en* försäkrad är svensk medborgare och född under något av åren 1915–1923, skall vid tillämpning av 12 kap. 2 § första och andra styckena talet trettio utbytas mot talet tjugu ökat med ett för varje år som den försäkrade är född senare än år 1914. *Dessutom* skall för varje år, som den försäkrade är född senare än år 1914, *en* ökning som i 12 kap. 2 § andra stycket sägs ske med en tiondel av det antal år, för vilket den försäkrade till följd av *underlåten avgiftsbetalning inte* tillgodoräknats pensionspoäng. |

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| 17 kap. | |
| 1 §[8] | |
| Det pensionsbelopp, som först förfaller till betalning *efter beviljande av* förtidspension, skall minskas med den försäkrade *tillkommande* sjukpenning enligt denna lag i den mån pension och sjukpenning *belöpa* på samma månad. Minskning *som nu sagts* skall ske även med sjukpenning som utgår enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande. Beviljas förtidspensionen att utgå i omedelbar anslutning till sjukbidrag, skall *minskning* dock göras endast *å* belopp, varmed pensionen i anledning av ytterligare nedsättning av den försäkrades förmåga eller möjlighet att bereda sig inkomst genom förvärvsarbete överstiger sjukbidraget. I första hand minskas *folkpension*. Vad i detta stycke *stadgas* om minskning av *pension* då sjukpenning har utgått gäller även när dagpenning enligt 16 § arbetsmarknadskungörelsen (1966:368) och särskilt vuxenstudiebidrag enligt 7 kap. studiestödslagen (1973:349) har utgått. | Det pensionsbelopp som först förfaller till betalning *sedan* förtidspension *beviljats* skall minskas med *den* sjukpenning den försäkrade *har rätt till* enligt denna lag i den mån pension och sjukpenning *belöper* på samma månad. *En sådan* minskning skall ske även med sjukpenning som utgår enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande. Beviljas förtidspensionen att utgå i omedelbar anslutning till sjukbidrag, skall *minskningen* dock göras endast *på det* belopp, varmed pensionen i anledning av ytterligare nedsättning av den försäkrades förmåga eller möjlighet att bereda sig inkomst genom förvärvsarbete överstiger sjukbidraget. I första hand minskas *folkpensionen*. Vad i detta stycke *föreskrivs* om minskning av *pensionen* då sjukpenning har utgått gäller även när dagpenning enligt 16 § arbetsmarknadskungörelsen (1966:368) och särskilt vuxenstudiebidrag enligt 7 kap. studiestödslagen (1973:349) har utgått. |
| *Har vid* omprövning *jämlikt* 3 kap. 5 § första stycket *c) befunnits* att den försäkrade även efter det pensionen beviljats är berättigad att vid sjukdom uppbära sjukpenning, skall för dag, då hel sjukpenning utgivits, sjukpenningen föranleda minskning av pensionen endast i den mån den | Om *den* omprövning *som skall ske enligt* 3 kap. 5 § första stycket *b)* har *lett till* att den försäkrade även efter det *att* pensionen beviljats är berättigad att vid sjukdom uppbära sjukpenning, skall för dag, då hel sjukpenning utgivits, sjukpenningen föranleda minskning av pensionen |

[8] Senaste lydelse 1979:1125.

*Nuvarande lydelse*

överstiger vad som skulle *hava* utgått om sjukdomsfallet inträffat efter det pensionen beviljats.

Vad i första och andra styckena sägs *skall äga motsvarande tillämpning* beträffande belopp, *varmed förtidspension* ökas *i anledning av* ytterligare *nedsättning i* den försäkrades förmåga eller möjlighet att *bereda sig* inkomst genom förvärvsarbete.

*Föreslagen lydelse*

endast i den mån den överstiger vad som skulle *ha* utgått om sjukdomsfallet inträffat efter det pensionen beviljats.

Vad *som* sägs i första och andra styckena *gäller i tillämpliga delar* beträffande belopp *som förtidspensionen* ökas *med, om* den försäkrades förmåga eller möjlighet att *få* inkomst genom förvärvsarbete ytterligare *nedsätts.*

19 kap.

1 §[9]

*Arbetsgivare skall enligt vad nedan sägs för varje år erlägga socialförsäkringsavgift till sjukförsäkringen, folkpensioneringen och försäkringen för tilläggspension.*

*Avgift till sjukförsäkringen och till folkpensioneringen utgår å summan av vad arbetsgivaren under året till arbetstagare hos honom i penningar eller naturaförmåner i form av kost, bostad eller bil utgivit såsom lön eller, där fall som avses i 3 kap. 2 § andra stycket sista punkten är för handen, annan ersättning för utfört arbete.*

*Avgift till försäkringen för tilläggspension utgår å summan av vad arbetsgivaren under året till arbetstagare hos honom i penningar eller naturaförmåner i form av kost, bostad eller bil utgivit såsom lön eller, där fall som avses i 11 kap. 2 § andra stycket är för handen, annan ersättning för utfört arbete, sedan från nämnda summa dragits ett belopp motsvarande det vid årets ingång*

*Om avgifter för finansiering av sjukförsäkringen, folkpensioneringen och försäkringen för tilläggspension föreskrivs i lagen (0000:000) om socialavgifter.*

[9] Senaste lydelse 1980:315.

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

*gällande basbeloppet multiplicerat med det beräknade genomsnittliga antalet arbetstagare hos arbetsgivaren under året. Härvid skall arbetstagare, som under hela året varit anställd med full arbetstid, räknas såsom en arbetstagare och arbetstagare, som under året varit anställd i mindre omfattning, medräknas i motsvarande mån. Det antal arbetstimmar per år som i allmänhet skall anses motsvara full arbetstid fastställes av regeringen efter förslag av riksförsäkringsverket. Genomsnittliga antalet arbetstagare beräknas med en decimal. Om särskilda skäl föranleda därtill, må avgift beräknas på sätt som avviker från vad nu stadgats men som giver i huvudsak samma resultat.*

*Vid beräkning av avgift enligt denna paragraf skall hänsyn icke tagas till arbetstagare, vars lön under året ej uppgått till femhundra kronor. Vad gäller sjukförsäkringen och folkpensioneringen skall vidare bortses från arbetstagare, som icke är obligatoriskt försäkrad enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, eller, där fråga är om arbete som utförts för annans räkning utan att anställning förelegat, från arbetstagare som varit bosatt utomlands och utfört arbetet utom riket. Såvitt angår försäkringen för tilläggspension skall hänsyn icke tagas till arbetstagares lön eller ersättning i vad den för år räknat överstiger sju och en halv gånger det vid årets ingång gällande basbeloppet. Såvitt angår försäkringen för tilläggspension skall vidare bortses från arbetstagare, som*

| Nuvarande lydelse | Föreslagen lydelse |
|---|---|
| *vid årets ingång uppnått sextiofem års ålder, så ock från arbetstagare i fall då lön eller annan ersättning till honom antingen enligt 11 kap. 2 § tredje eller fjärde stycket icke räknas såsom inkomst av anställning eller, om arbetstagaren icke är svensk medborgare och ej heller är bosatt härstädes, avser arbete utom riket.* | |
| *Avgift erlägges icke för arbetstagares lön vid sjukdom eller ledighet för vård av barn eller med anledning av barns födelse till den del lönen motsvarar sjukpenning eller föräldrapenning, som arbetsgivare äger uppbära enligt 3 kap. 16 § eller 4 kap. 12 §. Avgift erlägges ej heller för lön som arbetsgivare utgivit till barn för arbete utfört i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för lönen ej får ske vid inkomsttaxeringen eller för ersättning för vilken bevillningsavgift erlagts enligt lagen (1908:128 s. 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.* | |
| *Den som har utgivit ett bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) skall erlägga avgift till försäkringen för tilläggspension som om bidraget hade utgjort lön från honom som arbetsgivare. Vid beräkningen av avgiften skall den som fått bidraget anses som en arbetstagare som under hela året varit anställd med full arbetstid.* | |
| 2 §[10] | |
| *Försäkrad, som vid utgången av visst år är inskriven hos allmän försäkringskassa och ej fyllt sextiofem år* | *Sjukförsäkringen finansieras, förutom genom avgifter som avses i 1 §, av statsmedel.* |

[10] Senaste lydelse 1979:127.

*Nuvarande lydelse*

*och ej heller för någon del av samma år åtnjutit hel förtidspension enligt denna lag eller för hela året åtnjutit hel ålderspension enligt samma lag, skall för nämnda år till kassan erlägga sjukförsäkringsavgift under förutsättning att han under året haft inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 kap. 2 §.*

*Vid beräkning av avgift enligt första stycket äger 3 § andra och fjärde styckena samt 11 kap. 4 § motsvarande tillämpning.*

*Föreslagen lydelse*

*Statsbidrag lämnas med femton procent av kostnaderna för sjukförsäkringsförmåner, inberäknat försäkringens kostnader enligt lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m. m., samt för förvaltning.*

*Statsbidrag lämnas vidare med femton procent av kostnaderna för den allmänna försäkringen för förmåner enligt lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m. m., samt för centrala studiestödsnämnden med anledning av att sådana återbetalningspliktiga studiemedel som belöper på en studerandes sjukperiod enligt studiestödslagen (1973:349) inte skall återbetalas.*

3 §[1]

*Försäkrad, som vid utgången av visst år är inskriven hos allmän försäkringskassa, skall för nämnda år erlägga socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen under förutsättning att han under året haft inkomst av annat förvärvsarbete enligt 11 kap. 3 §. Avgift erlägges dock ej av den som vid årets ingång uppnått sextiofem års ålder och ej heller av den som för någon del av samma år åtnjutit hel förtidspension enligt denna lag eller för hela året åtnjutit hel ålderspension enligt samma lag.*

*Vid beräkning av avgift enligt första stycket tages icke hänsyn till inkomst som för år räknat ej uppgått*

*Folkpensioneringen finansieras, förutom genom avgifter som avses i 1 §, av statsmedel, om ej annat särskilt föreskrivits.*

[1] Senaste lydelse 1979:127.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| *till femhundra kronor.* | |
| *Försäkrad, för vilken för visst år fastställts pensionsgrundande inkomst på grundval av inkomst av annat förvärvsarbete, skall för nämnda år erlägga tilläggspensionsavgift å den pensionsgrundande inkomsten, i vad denna härrör från inkomst av annat förvärvsarbete.* | |
| *Avgift erlägges icke för inkomst, som avses i 11 kap. 3 § första stycket d).* | |
| 4 §[12] | |
| *Avgift till sjukförsäkringen enligt 1 § eller sjukförsäkringsavgift enligt 2 § skall utgå med tio och fem tiondels procent av det belopp, varå avgiften skall beräknas. För försäkrad som på grund av undantagande enligt 11 kap. 7 § ej omfattas av sjukpenningförsäkringen eller för vilken försäkringen enligt 3 kap. 11 § gäller med karenstid, beräknas dock avgift enligt 2 § efter den lägre procentsats som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, myndighet fastställer med hänsyn till den inverkan undantagandet eller karenstiden bedömes få på försäkringens utgifter. Influtna avgifter fördelas mellan de allmänna försäkringskassorna till täckande av deras utgifter under året för sjukförsäkringsförmåner, inberäknat de kostnader enligt lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m. m., som åvila kassorna, samt för förvaltning, till den del utgifterna* | *Avgiftsuttaget till försäkringen för tilläggspension skall vara så avvägt att avgifterna i förening med andra tillgängliga medel finansierar pensionsutbetalningar, förvaltningskostnader och andra utgifter för försäkringen samt den fondering som behövs.*<br>*Beslut om avgiftsuttaget för ett visst år skall fattas senast under året dessförinnan. Riksförsäkringsverket skall vart femte år föreslå avgiftsuttag för nästföljande sju år, i den mån uttaget inte redan beslutats.* |

[12] Senaste lydelse 1980:1039.

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

*icke täckas av statsbidrag enligt 7 §. Influtna avgifter skola även täcka de kostnader som under året uppkommit för den allmänna försäkringen för förmåner enligt lagen (1954:519) om kostnadsfria och prisnedsatta läkemedel m. m. samt för centrala studiestödsnämnden i anledning av att återbetalningspliktiga studiemedel, som belöpa på studerandes sjukperiod, enligt studiestödslagen (1973:349) icke skola återbetalas, till den del kostnaderna icke skola täckas med statliga medel enligt 7 § andra stycket. För reglering av över- och underskott skall finnas en fond, benämnd allmänna sjukförsäkringsfonden. Regeringen fastställer grunderna för överförandet av medel till och från fonden.*

*I fråga om sjöman som avses i 1 § 1 mom. första stycket lagen (1958:295) om sjömansskatt beräknas avgiften till sjukförsäkringen enligt procentsats som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, myndighet fastställer. Procentsatsen skall för visst år utgöra bestämd andel av den i första stycket angivna procentsatsen. Nämnda andel skall svara mot förhållandet mellan antalet svenska sjömän och hela antalet sjömän på svenska handelsfartyg i medeltal för den 31 oktober under de tre år, som närmast föregått det år då procentsatsen fastställes. Hänsyn tages härvid ej till fartyg med en bruttodräktighet understigande trehundra registerton. Procentsatsen beräknas med två decimaler.*

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

4 a §[13]

*Avgift till folkpensioneringen enligt 1 eller 3 § skall utgå med åtta och fyra tiondels procent av det belopp, på vilket avgiften skall beräknas. I fråga om sjöman som avses i 1 § 1 mom. första stycket lagen (1958:295) om sjömansskatt beräknas dock avgiften efter den lägre procentsats som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, myndighet fastställer med motsvarande tillämpning av 4 § andra stycket. Avgifterna tillföras staten.*

5 §[14]

*Avgift till försäkringen för tilläggspension enligt 1 § samt tilläggspensionsavgift enligt 3 § skola utgå efter en procentsats, som fastställes i särskild lag. Procentsatsen skall vara så avvägd att avgifterna i förening med andra tillgängliga medel förslå till bestridande av pensionsutbetalningar, förvaltningskostnader och andra försäkringen för tilläggspension åvilande utgifter ävensom till den fondering som finnes erforderlig.*

*Beslut om den procentsats, som skall tillämpas för visst år, skall fattas senast under året dessförinnan. Riksförsäkringsverket åligger att vart femte år framlägga förslag beträffande procentsatserna under nästföljande sju år, i den mån uttaget icke redan beslutats.*

*De avgifter, som avses i första stycket, skola ingå till en fond, benämnd allmänna pensions-*

[13] Senaste lydelse 1980:1039.
[14] Senaste lydelse 1979:127.

| Nuvarande lydelse | Föreslagen lydelse |
|---|---|
| *fonden, med vars tillgångar kostnaderna för försäkringen för tilläggspension skola bestridas.* | |
| *Allmänna pensionsfonden förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.* | |
| 6 § | |
| *Saknar annan arbetsgivare för sjöman än redare fast driftställe i riket annorstädes än på fartyg, svarar redaren för att arbetsgivaren fullgör sina förpliktelser enligt denna lag som om förpliktelserna ålegat redaren själv. Har redare till följd härav erlagt avgiftsbelopp, äger han söka beloppet åter av sjömannens arbetsgivare.* | |
| 7 §[15] | |
| *Statsbidrag utgår för varje år med femton procent av allmän försäkringskassas utgifter för sjukförsäkringsförmåner, inberäknat de kostnader enligt lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m. m., som åvila kassan, samt för förvaltning.* | |
| *Statliga medel utgår vidare för varje år med femton procent av de kostnader som under året uppkommit för den allmänna försäkringen för förmåner enligt lagen (1954:519) om kostnadsfria och prisnedsatta läkemedel m. m., samt för centrala studiestödsnämnden i anledning av att återbetalningspliktiga studiemedel, som belöpa på studerandes sjukperiod, enligt studiestödslagen (1973:349) icke skola återbetalas.* | |

[15] Senaste lydelse 1979:1134.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| 8 § | |
| *Förutom genom avgifter enligt 1 och 3 §§ bestridas kostnaderna för folkpensioneringen av statsmedel, om ej annat särskilt föreskrivits.* | |
| 9 §[16] | |
| *Om debitering och uppbörd av avgifter enligt 1 § samt av tilläggspensionsavgifter enligt 3 § ävensom angående befrielse i vissa fall från skyldighet att erlägga avgift av sistnämnda slag gälla särskilda bestämmelser.* | |
| 10 § | |
| *Om debitering och uppbörd av sjukförsäkringsavgifter och avgifter till folkpensioneringen enligt 2 och 3 §§ stadgas i uppbördslagen.* | |
| *Har försäkrad, som är pliktig att erlägga sjukförsäkringsavgift enligt 2 § eller avgift till folkpensioneringen enligt 3 §, avlidit skall 75 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) äga motsvarande tillämpning beträffande befrielse från skyldighet att erlägga sådan avgift.* | |
| 11 § | |
| *I avräkning å de avgifter, som tillkomma allmän försäkringskassa, äger kassan av statsverket erhålla förskott enligt de föreskrifter regeringen utfärdar.* | |
| 20 kap. | |
| 4 § | |
| Har någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att | Har någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att |

[16] Senaste lydelse 1979:127.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| fullgöra *honom åvilande* uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller *annorledes* förorsakat att ersättning utgått obehörigen eller med för högt belopp, eller har någon eljest obehörigen eller med för högt belopp uppburit ersättning och har han skäligen bort inse detta, skall återbetalning ske av vad för mycket utbetalats, där ej i särskilt fall anledning föreligger att helt eller delvis *eftergiva återbetalningsskyldighet.* | fullgöra *en* uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller *på annat sätt* förorsakat att ersättning utgått obehörigen eller med för högt belopp, eller har någon eljest obehörigen eller med för högt belopp uppburit ersättning och har han skäligen bort inse detta, skall återbetalning ske av vad *som* för mycket utbetalats, *om inte* i särskilt fall anledning föreligger att helt eller delvis *efterge återbetalningsskyldigheten.* |
| Har återbetalningsskyldighet ålagts någon enligt första stycket, *må* vid senare utbetalning till honom i avräkning *å* vad för mycket utgått innehållas skäligt belopp. Avdrag *å* tilläggspension *må tillika* göras för *ogulden tilläggspensionsavgift, såvida* enligt 11 kap. 6 § första stycket pensionspoäng som svarar mot avgiften tillgodoräknats den försäkrade för det år som avgiften avser. | Har återbetalningsskyldighet ålagts någon enligt första stycket, *får* vid senare utbetalning till honom i avräkning *på* vad *som* för mycket utgått innehållas *ett* skäligt belopp. Avdrag *på* tilläggspension *får även* göras för *obetald egenavgift för tilläggspension, om* enligt 11 kap. 6 § första stycket pensionspoäng som svarar mot avgiften tillgodoräknats den försäkrade för det år som avgiften avser *oavsett att avgiften inte erlagts.* |
| 14 § | |
| Beträffande fullföljd av talan i vissa fall skall gälla vad därom *är stadgat* i författning som avses i 11 kap. 4 § *eller 19 kap. 9 § eller 10 § första stycket. I fråga om besvär över beslut i ärende, som avses i 19 kap. 10 § sista stycket skall vad som gäller beträffande besvär över beslut enligt 15 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt äga motsvarande tillämpning.* | Beträffande fullföljd av talan i vissa fall skall gälla vad därom *föreskrivs* i författning som avses i 11 kap. 4 §. |

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.
2. Äldre bestämmelser i 3 kap. 11 § gäller fortfarande för försäkrade för

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

vilka undantagande enligt 11 kap. 7 § i dess äldre lydelse ägt giltighet.

3. För försäkrade som är födda år 1923 eller tidigare och för vilka undantagande enligt 11 kap. 7 § i dess äldre lydelse ägt giltighet, gäller fortfarande bestämmelserna i 12 kap. 2 § och 15 kap. 1 § i deras förutvarande lydelse. För försäkrade som är födda år 1923 eller tidigare och för vilka sådant undantagande varit gällande under år 1981 gäller alltjämt äldre bestämmelser i 3 kap. 2 och 5 §§, 11 kap. 7 §, 13 kap. 2 § och 17 kap. 1 §. Anmälan som avses i 11 kap 7 § första stycket i dess äldre lydelse får utan hinder av andra stycket nämnda paragraf återkallas med verkan från och med ingången av året näst efter det då anmälan har återkallats. Ny anmälan får inte göras.

4. Äldre bestämmelser i 11 kap. 2 och 6 §§, 19 kap. samt 20 kap. 4 § gäller fortfarande i fråga om avgifter som belöper på tid före ikraftträdandet.

5. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som har ersatts av en bestämmelse i denna lag tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

## 3 Förslag till
## Lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring[1]

*dels* att 4 kap. 8 § samt 7 kap. 3 och 4 §§ skall upphöra att gälla,

*dels* att 1 kap. 1 §, 3 kap. 6 §, 6 kap. 1 § samt 7 kap. 1 och 2 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| | 1 kap. |
| | 1 § |
| Den som förvärvsarbetar är försäkrad för arbetsskada enligt denna lag. Försäkringen skall även gälla den som genomgår utbildning i den mån utbildningen är förenad med särskild risk för arbetsskada. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter härom. | |
| Annan förvärvsarbetande än arbetstagare är försäkrad under förutsättning att han är bosatt i Sverige *och att undantagande från försäkringen för tilläggspension enligt 11 kap. 7 § lagen (1962:381) om allmän försäkring ej gäller för honom.* | Annan förvärvsarbetande än arbetstagare är försäkrad under förutsättning att han är bosatt i Sverige. |
| | 3 kap. |
| | 6 §[2] |
| Sjukpenningunderlag utgöres av | |
| 1. för den som är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring: | |
| hans sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. 2 § nämnda lag, | |
| 2. för den som ej är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen om allmän försäkring men likväl har inkomst av förvärvsarbete: | |
| den inkomst som skulle ha utgjort sjukpenninggrundande inkomst för honom enligt 3 kap. 2 § nämnda lag, om han hade varit sjukpenningförsäkrad, dock lägst 6 000 kronor, | |
| 3. för försäkrad som avses i 1 kap. 1 § andra stycket eller som i annat fall genomgick yrkesutbildning när skadan inträffade: | |
| hans livränteunderlag enligt 4 kap. | |
| *Bestämmelserna i 4 kap. 8 § äger* | Sjukpenningunderlaget får ej be- |

[1] Lagen omtryckt 1977:264.
[2] Senaste lydelse 1979:1165.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| *motsvarande tillämpning i fråga om sjukpenningunderlag.* Sjukpenningunderlaget får ej beräknas till högre belopp än som motsvarar sju och en halv gånger det basbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring som gällde vid årets början. | räknas till högre belopp än som motsvarar sju och en halv gånger det basbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring som gällde vid årets början. |
| | 4 kap. |
| | 8 § |
| *Inkomst som enligt 11 kap. 7 § lagen (1962:381) om allmän försäkring har undantagits från försäkringen för tilläggspension inräknas i livränteunderlaget utan hinder av 3 kap. 2 § första stycket fjärde meningen samma lag.* | |
| | 6 kap. |
| | 1 § |

Är någon som har rätt till livränta enligt 4 eller 5 kap. samtidigt berättigad till folkpension eller tilläggspension i form av förtidspension eller familjepension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring med anledning av den inkomstförlust som har föranlett livräntan, utgår livräntan endast i den mån den överstiger pensionen.

Livränta enligt 5 kap. till änka eller kvinna som avses i 5 kap. 6 § utgår från och med den månad under vilken hon fyller 65 år endast i den mån hon ej har rätt till folkpension i form av ålderspension och tilläggspension i form av änkepension med belopp som motsvarar en livränta som är beräknad på 65 procent av livränteunderlaget enligt 5 kap. 2 §. Bestämmelserna i 4 kap. 4 § tredje stycket har därvid motsvarande tillämpning.

Första stycket gäller även i fråga om pension som enligt utländskt system för social trygghet utgår med anledning av arbetsskadan.

| | |
|---|---|
| *Börjar undantagande från försäkringen för tilläggspension enligt 11 kap. 7 § lagen om allmän försäkring att gälla efter det att arbetsskadan har inträffat, skall vid tillämpning av denna paragraf och 4 kap. 4 § hänsyn tagas till tilläggspension som skulle ha utgått om undantagande ej hade* | Om den försäkrade till följd av underlåten avgiftsbetalning ej har tillgodoräknats pensionspoäng enligt 11 kap. 6 § *lagen om allmän försäkring* för år efter det då *arbetsskadan* har inträffat, *skall vid tillämpning av denna paragraf och 4 kap. 4 § hänsyn tas till den tilläggs-* |

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| *anmälts. Motsvarande skall gälla,* om den försäkrade till följd av underlåten avgiftsbetalning ej har tillgodoräknats pensionspoäng enligt 11 kap. 6 § *nämnda lag* för år efter det då *skadan* har inträffat. | *pension som skulle ha utgått om avgift hade erlagts.* |
| 7 kap. | |
| 1 § | |
| För finansiering av arbetsskadeförsäkringen *erläggs årligen* avgifter *enligt detta kapitel.* För staten gäller särskilda bestämmelser som meddelas av regeringen. | Om avgifter för finansiering av arbetsskadeförsäkringen *föreskrivs i lagen (0000:000) om socialavgifter.* För staten gäller särskilda bestämmelser som meddelas av regeringen. |
| 2 §[3] | |
| *Arbetsgivare erlägger avgift på summan av vad han under året har utgivit som lön till arbetstagare i pengar eller naturaförmåner i form av kost, bostad eller bil eller, i fall som avses i 3 kap. 2 § andra stycket sista meningen lagen (1962:381) om allmän försäkring, annan ersättning för utfört arbete. Vid beräkningen av avgiften tages ej hänsyn till arbetstagare vars lön under året har understigit 500 kronor.* | *Avgiften till arbetsskadeförsäkringen skall utgå efter en procentsats som skall vara så avvägd att avgifterna tillsammans med andra tillgängliga medel täcker*<br>*1. ersättningar enligt denna lag samt ersättningar på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1916:235) om försäkring för olycksfall i arbete, lagen (1929:131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar och lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring.*<br>*2. kostnader som föranleds av lagen (1955:469) angående omreglering av vissa ersättningar enligt lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete m. m., lagen (1962:303) om förhöjning av vissa ersättningar i anledning av yrkesskada m. m., lagen (1967:919) om värdesäkring av yrkesskadelivräntor m. m. och lagen (1977:268)* |

[3] Senaste lydelse 1979:653.

| Nuvarande lydelse | Föreslagen lydelse |
| --- | --- |
| | *om uppräkning av yrkesskadelivräntor m. m.,* |
| | *3. förvaltningskostnader,* |
| | *4. behövlig fondbildning.* |
| | *Med förvaltningskostnader enligt första stycket 3 avses omkostnader för riksförsäkringsverkets och de allmänna försäkringskassornas verksamhet beträffande arbetsskadeförsäkringen. Den del av avgifterna som skall anses svara mot förvaltningskostnader fastställs genom särskild lag.* |
| *Avgift erlägges icke för arbetstagares lön vid sjukdom eller ledighet för vård av barn till den del lönen motsvarar sjukpenning eller föräldrapenning som arbetsgivare äger uppbära enligt 3 kap. 16 § lagen om allmän försäkring. Avgift erlägges ej heller för lön som arbetsgivare har utgivit till barn för arbete utfört i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för lönen ej får ske vid inkomsttaxeringen.* | |
| *Försäkrad som under året har haft inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 kap. 2 § lagen om allmän försäkring erlägger avgift enligt de grunder som anges för sjukförsäkringsavgift i 19 kap. 2 § samma lag.* | *Beslut om procentsats och förvaltningskostnadsandel för ett visst år skall fattas senast under året dessförinnan. Riksförsäkringsverket skall vart femte år föreslå procentsats och förvaltningskostnadsandel för de sju följande åren, i den mån beslut ej redan har fattats.* |
| 3 § | |
| *Avgift utgår efter procentsats som fastställes i lag. Procentsatsen skall vara avvägd så att avgifterna tillsammans med andra tillgängliga medel täcker* | |
| *1. ersättningar enligt denna lag samt ersättningar på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1916:235) om försäkring för olycksfall i arbete, lagen (1929:131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar och lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring,* | |
| *2. kostnader som föranledes av lagen (1955:469) angående omreglering av vissa ersättningar enligt lagen* | |

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

*den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete m. m., lagen (1962:303) om förhöjning av vissa ersättningar i anledning av yrkesskada m. m., lagen (1967:919) om värdesäkring av yrkesskadelivräntor m. m. och lagen (1977:268) om uppräkning av yrkesskadelivräntor m. m.,*

*3. förvaltningskostnader,*

*4. behövlig fondbildning.*

*Med förvaltningskostnader enligt första stycket 3 avses omkostnader för riksförsäkringsverkets och de allmänna försäkringskassornas verksamhet beträffande arbetsskadeförsäkringen. Den del av avgifterna som skall anses svara mot förvaltningskostnader fastställes genom särskild lag.*

*Beslut om procentsats och förvaltningskostnadsandel för visst år skall fattas senast under året dessförinnan. Riksförsäkringsverket skall vart femte år föreslå procentsats och förvaltningskostnadsandel för de sju följande åren, i den mån beslut ej redan har fattats.*

4 §

*Om debitering och uppbörd av avgift gäller särskilda bestämmelser.*

*Avgifterna föres till en fond, kallad arbetsskadeförsäkringsfonden, som förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.*

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

2. Äldre bestämmelser i 1 kap. 1 §, 3 kap. 6 §, 4 kap. 8 § och 6 kap. 1 § gäller fortfarande i fråga om skada som har inträffat före ikraftträdandet samt i fråga om försäkrade för vilka undantagande från försäkringen för

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

tilläggspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring äger giltighet efter ikraftträdandet.

3. Äldre bestämmelser i 7 kap. gäller fortfarande i fråga om avgifter som belöper på tid före ikraftträdandet.

## 4 Förslag till
## Lag om ändring i lagen (1969:205) om pensionstillskott

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1969:205) om pensionstillskott skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| | 4 § |
| Vid tillämpning av 3 § skall, då *undantagande* enligt 11 kap. *7 §* lagen om allmän försäkring *gällt*, hänsyn *tagas* till tilläggspension, som skulle ha utgått om *undantagande ej ägt rum. Motsvarande skall gälla, då pensionspoäng enligt 11 kap. 6 § första stycket lagen om allmän försäkring på grund av underlåten avgiftsbetalning icke tillgodoräknats försäkrad.* | Vid tillämpning av 3 § skall, då *pensionspoäng* enligt 11 kap. *6 § första stycket* lagen *(1962:381)* om allmän försäkring *på grund av underlåten avgiftsbetalning icke tillgodoräknats den försäkrade*, hänsyn *tas* till *den* tilläggspension, som skulle ha utgått om *avgift erlagts.* |

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. Har undantagande från försäkringen för tilläggspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring gällt för försäkrad skall vid beräkning av pensionstillskott enligt 3 § hänsyn tagas till den tilläggspension som skulle ha utgått om undantagande ej ägt rum.

## 5 Förslag till
## Lag om ändring i lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring

Härigenom föreskrivs att 4, 13 och 21 §§ lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| 4 § | |
| För att någon skall vara försäkrad för delpension fordras vidare att han från och med det år då han fyllde 45 år har varit förvärvsverksam i sådan utsträckning att han för minst tio år har tillgodoräknats pensionsgrundande inkomst för tilläggspension enligt 11 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring. | |
| Vid tillämpning av första stycket skall i förekommande fall *tagas* hänsyn även till år, för vilket den förvärvsarbetande skulle ha tillgodoräknats pensionsgrundande inkomst om han inte hade *anmält undantagande från försäkringen för tilläggspension eller hade* underlåtit att erlägga tilläggspensionsavgift. | Vid tillämpning av första stycket skall i förekommande fall *tas* hänsyn även till år, för vilket den förvärvsarbetande skulle ha tillgodoräknats pensionsgrundande inkomst om han inte hade underlåtit att erlägga tilläggspensionsavgift. |
| 13 § | |
| För försäkrad som avses i 7 § utgörs pensionsunderlaget av hälften av hans genomsnittliga förvärvsinkomst före arbetstidsminskningen. Överstiger den förvärvsinkomst, som han efter arbetstidsminskningen kan antagas tills vidare ha, hälften av den tidigare inkomsten, minskas pensionsunderlaget med hänsyn härtill. Vidare tillämpas 8 § och 9 § andra stycket vid beräkningen av pensionsunderlaget. | |
| Den försäkrades genomsnittliga förvärvsinkomst före arbetstidsminskningen beräknas med ledning av dels de pensionspoäng för tilläggspension som han har tillgodoräknats för de närmaste tre åren före arbetstidsminskningen, dels det basbelopp som gällde vid arbetstidsminskningen. Därvid skall tilläggas en pensionspoäng för varje år. Har inkomsten något år understigit vad som motsvarar en pensionspoäng för året, skall i stället tillgodoräknas | Den försäkrades genomsnittliga förvärvsinkomst före arbetstidsminskningen beräknas med ledning av dels de pensionspoäng för tilläggspension som han har tillgodoräknats för de närmaste tre åren före arbetstidsminskningen, dels det basbelopp som gällde vid arbetstidsminskningen. Därvid skall tilläggas en pensionspoäng för varje år. Har inkomsten något år understigit vad som motsvarar en pensionspoäng för året, skall i stället tillgodoräknas |

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
| --- | --- |
| motsvarande del av en pensionspoäng. I förekommande fall skall *tagas* hänsyn även till pensionspoäng som den försäkrade skulle ha tillgodoräknats om han inte hade *anmält undantagande från försäkringen för tilläggspension eller hade* underlåtit att erlägga tilläggspensionsavgift. | motsvarande del av en pensionspoäng. I förekommande fall skall hänsyn *tas* även till pensionspoäng som den försäkrade skulle ha tillgodoräknats om han inte hade underlåtit att erlägga tilläggspensionsavgift. |

För den som före arbetstidsminskningen under den ettårsperiod som avses i 3 § endast förvärvsarbetade som anställd, som uppdragstagare eller som bådadera skall inkomsten före minskningen beräknas enligt 12 §. En förutsättning härför är att ersättningen vid inkomsttaxeringen är att hänföra till inkomst av tjänst.

21 §

| | |
| --- | --- |
| *För finansiering av delpensionsförsäkringen erlägger arbetsgivare årligen avgift enligt de grunder som anges för socialförsäkringsavgift till sjukförsäkringen i 19 kap. 1 § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Avgift erläggs med 0,50 procent av avgiftsunderlaget.* | *Om avgifter för finansiering av delpensionsförsäkringen föreskrivs i lagen (0000:000) om socialavgifter.* |
| *Den som under året har haft inkomst av annat förvärvsarbete enligt 11 kap. 3 § lagen om allmän försäkring erlägger avgift till delpensionsförsäkringen enligt de grunder som anges för socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen i 19 kap. 3 § samma lag och efter procentsats som anges i första stycket.* | |
| *I fråga om debitering och uppbörd av avgifterna gäller lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. och uppbördslagen (1953:272). Avgifterna skall ingå till en fond, som förvaltas av riksförsäkringsverket.* | |

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.
2. För den som har anmält undantagande från försäkringen för tilläggs-

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall 4 och 13 §§ i deras äldre lydelse alltjämt gälla.

3. Äldre bestämmelser i 21 § gäller fortfarande i fråga om avgifter som belöper på tid före ikraftträdandet.

## 6 Förslag till
## Lag om ändring i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.[1]

*dels* att rubriken till lagen skall ha nedan angivna lydelse,

*dels* att 1–4, 28 och 39 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| *Lag om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.* | *Lag om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (0000:000) om socialavgifter.* |
| 1 §[2] | |
| Angående debitering och uppbörd av avgifter från arbetsgivare enligt lagen *(1962:381) om allmän försäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1960:77) om byggnadsforskningsavgift, lagen (1970:742) om lönegarantiavgift, lagen (1971:282) om arbetarskyddsavgift samt lagen (1973:372) om arbetsgivaravgift till arbetslöshetsförsäkringen och det kontanta arbetsmarknadsstödet* skall gälla vad nedan *stadgas.* | Angående debitering och uppbörd av avgifter från arbetsgivare enligt lagen *(0000:000) om socialavgifter* skall gälla vad *som föreskrivs* nedan. |
| 2 §[3] | |
| I denna lag förstås med | I denna lag förstås med |
| arbetsgivaravgift: *summan av arbetsgivarens avgifter enligt 1 § första stycket;* | |
| avgiftsunderlag: belopp *varå avgift,* som avses i 1 § *första stycket,* skall beräknas för arbetsgivaren; | avgiftsunderlag: *det* belopp *på vilket avgifter,* som avses i 1 §, skall beräknas för arbetsgivaren; |
| utgiftsår: det kalenderår för | utgiftsår: det kalenderår för |

[1] Lagen omtryckt 1974:938.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:938.
[2] Senaste lydelse 1977:283.
[3] Senaste lydelse 1979:652.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
| --- | --- |
| vilket *avgiftsunderlag* skall bestämmas; | vilket *avgiftsunderlaget* skall bestämmas; |
| slutlig avgift: *arbetsgivaravgift* som *påföres* vid den årliga avgiftsdebiteringen för nästföregående *utgiftsår;* | slutlig avgift: *summan av de arbetsgivaravgifter* som *en arbetsgivare påförs* vid den årliga avgiftsdebiteringen för *det* nästföregående *utgiftsåret;* |
| preliminär avgift: belopp som enligt debitering skall *erläggas* eller *eljest erlägges* i avräkning på *slutlig avgift;* | preliminär avgift: *det* belopp som enligt debitering skall *betalas* eller *annars betalas* i avräkning på *den slutliga avgiften;* |
| kvarstående avgift: avgiftsbelopp som återstår att *erlägga* sedan *preliminär avgift* avräknats från *slutlig avgift;* | kvarstående avgift: *det* avgiftsbelopp som återstår att *betala* sedan *den preliminära avgiften* avräknats från *den slutliga avgiften;* |
| tillkommande avgift: arbetsgivaravgift som skall *erläggas* enligt beslut om debitering *fattat* sedan den årliga avgiftsdebiteringen avslutats. | tillkommande avgift: *den* arbetsgivaravgift som skall *betalas* enligt *ett* beslut om debitering *som har fattats* sedan den årliga avgiftsdebiteringen avslutats. |
| *Såvitt gäller beräkning av avgiftsunderlag för avgift till sjukförsäkringen, folkpensioneringen, försäkringen för tilläggspension och arbetsskadeförsäkringen samt för arbetarskyddsavgift och arbetsgivaravgift till arbetslöshetsförsäkringen och det kontanta arbetsmarknadsstödet skall* med lön *enligt* denna lag förstås *jämväl sådan ersättning, som enligt 3 kap. 2 § andra stycket sista punkten och 11 kap. 2 § andra stycket* lagen (1962:381) om *allmän försäkring anses såsom inkomst av anställning. Vad nu sagts äger dock icke tillämpning i fall där ersättningen utgått till utomlands bosatt person och avser arbete utom riket eller där bevillningsavgift erlagts enligt lagen (1908:128 s. 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.* | Med lön förstås *i* denna lag *detsamma* som *i* lagen *(0000:000)* om *socialavgifter.* |

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| *I fråga om inkomst från fåmansföretag skola föreskrifterna i punkt 13 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370) äga motsvarande tillämpning vid beräkning av avgiftsunderlag.* | |
| *Vad i 19 kap. 6 § lagen om allmän försäkring föreskrives om avgift som där avses äger motsvarande tillämpning på annan avgift som uppbäres enligt förevarande lag.* | |

Med länsrätt förstås i denna lag även den mellankommunala skatterätten, om inte annat framgår av omständigheterna.

| | |
|---|---|
| *Vid tillämpning av denna lag skall sådant bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) lagen om allmän försäkring anses som lön och den som utgivit bidraget som arbetsgivare.* | |

3 §

| | |
|---|---|
| *Avgiftsunderlag bestämmes* av riksförsäkringsverket och *angives i hela hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår* till *helt* hundratal kronor, *bortfaller.* | *Avgiftsunderlaget fastställs* av riksförsäkringsverket och *avrundas* till *närmast lägre* hundratal kronor. |

Avlider arbetsgivare, skall för det utgiftsår, då dödsfallet inträffade, avgiftsunderlag bestämmas för dödsboet efter honom och avse både lön, som den avlidne utgivit, och lön, som utgivits av dödsboet.

4 §[4]

| | |
|---|---|
| Vid bestämmande av *avgiftsunderlag skall utöver vad som framgår av de i 1 § angivna författningarna gälla följande.* | Vid bestämmande av *avgiftsunderlaget* skall värdet av naturaförmån i form av kost, bostad eller bil uppskattas efter regler, som *fastställs* av regeringen eller efter regeringens bemyndigande av riksförsäkringsverket. Värdet av bilförmån skall bestämmas enligt schablon på |
| Värdet av naturaförmån i form av kost, bostad eller bil skall uppskattas efter regler, som *fastställas* av regeringen eller efter regeringens be- | |

[4] Senaste lydelse 1979:652.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
| --- | --- |
| myndigande av riksförsäkringsverket. Värdet av bilförmån skall bestämmas enligt schablon på grundval av genomsnittliga faktiska kostnader för innehav av bilar i olika pris- och årsklasser vid en årlig körsträcka i privat bruk om 1 000 mil. *Vad angår* naturaförmån i form av kost och bostad åt arbetstagare, som avses i 1 § första stycket lagen om sjömansskatt, skall dock värdet beräknas efter de grunder, enligt vilka motsvarande naturaförmåner till ombordanställt manskap som erlagt sjömansskatt värderas vid bestämmande av pensionsgrundande inkomst. | grundval av genomsnittliga faktiska kostnader för innehav av bilar i olika pris- och årsklasser vid en årlig körsträcka i privat bruk om 1 000 mil. Värdet *av* naturaförmån i form av kost och bostad åt *sådana* arbetstagare som avses i 1 § *1 mom.* första stycket lagen *(1958:295)* om sjömansskatt skall dock beräknas efter de grunder, enligt vilka motsvarande naturaförmåner till ombordanställt manskap som erlagt sjömansskatt värderas vid bestämmande av pensionsgrundande inkomst. |
| *Avdrag för kostnader, som arbetstagare haft att av sin lön bestrida i anställningen, må göras i den mån riksförsäkringsverket så medgiver. Sådant medgivande må lämnas endast om kostnaderna beräknas uppgå till minst en tiondel av lönen samt må avse arbetstagare i viss verksamhet eller, efter framställning av arbetsgivare, viss eller vissa arbetstagare.* | |
| *Ersättning för tjänstgöring i verkskydd enligt 47 § tredje stycket civilförsvarslagen (1960:74) skall i den mån ersättningen utgör eller motsvarar dagpenning icke beaktas vid bestämmande av avgiftsunderlag.* | |
| 28 §[5] | |
| Arbetsgivaravgift, *som uppbäres av* riksförsäkringsverket, skall, *där verket* ej *medgivit* annat betalningssätt, *erläggas* genom *inbetalning till* | Arbetsgivaravgift skall, *om* riksförsäkringsverket ej *medger* annat betalningssätt, *betalas* genom *insättning på* verkets postgirokonto *med* |

[5] Senaste lydelse 1976:1016.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| verkets postgirokonto *medelst* inbetalningskort, *vilka skola* vara fogade vid räkning som avses i 27 §. Inbetalning *medelst* sådant kort sker kostnadsfritt. | inbetalningskort *som skall* vara fogade vid räkning som avses i 27 §. Inbetalning *med* sådant kort sker kostnadsfritt. |
| Avgiftsbelopp och räntor *skola* i den mån de *inflyta* eller utbetalas till arbetsgivare fördelas mellan *avgifter, som avses i 1 § första stycket eller eljest uppbäras med tillämpning av denna lag,* enligt följande: | Avgiftsbelopp och räntor *skall* i den mån de *inflyter* eller utbetalas till arbetsgivare fördelas mellan *olika avgiftsändamål* enligt följande: |
| preliminär avgift för visst utgiftsår, så som avgifterna *ingå* i summan av de under samma utgiftsår debiterade preliminära avgifterna; | preliminär avgift för visst utgiftsår, så som avgifterna *ingår* i summan av de under samma utgiftsår debiterade preliminära avgifterna; |
| kvarstående avgift och överskjutande preliminär avgift, så som avgifterna *ingå* i summan av motsvarande slutliga avgifter; | kvarstående avgift och överskjutande preliminär avgift, så som avgifterna *ingår* i summan av motsvarande slutliga avgifter; |
| tillkommande avgift och avgiftsbelopp, som visst år återbetalas enligt 31 §, så som avgifterna *ingå* i summan av de slutliga avgifter som påförts vid närmast föregående årliga avgiftsdebitering; samt | tillkommande avgift och avgiftsbelopp, som visst år återbetalas enligt 31 §, så som avgifterna *ingår* i summan av de slutliga avgifter som påförts vid närmast föregående årliga avgiftsdebitering; samt |
| särskild avgift och ränta, så som fördelning sker av det avgiftsbelopp, på vilket den särskilda avgiften eller räntan beräknats. | |
| Sedan den årliga avgiftsdebiteringen avslutats, skall influten preliminär avgift för utgiftsåret *i fråga* omfördelas enligt de bestämmelser som *gälla* för kvarstående avgift. | Sedan den årliga avgiftsdebiteringen avslutats, skall influten preliminär avgift för utgiftsåret omfördelas enligt de bestämmelser som *gäller* för kvarstående avgift. |
| 39 § | |
| *Tilläggspensionsavgift enligt 19 kap. 3 § lagen om allmän försäkring* skall, med iakttagande av vad i 40 § sägs, debiteras och uppbäras *i enlighet med vad som stadgas* i uppbördslagen. | *Egenavgifter till försäkringen för tilläggspension* skall, med iakttagande av vad *som* sägs i 40 §, debiteras och uppbäras *enligt bestämmelserna* i uppbördslagen *(1953:272).* |

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgifter som belöper på tid före ikraftträdandet.

## 7 Förslag till
## Lag om ändring i reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning

Härigenom föreskrivs att 1, 2 och 4 §§ reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| 1 §[1] | |
| De penningmedel, som enligt *19 kap. 5 § lagen (1962:381) om allmän försäkring* skall ingå till allmänna pensionsfonden, skall på det sätt som nedan *stadgas* förvaltas av fyra särskilda styrelser, benämnda första, andra, tredje och fjärde fondstyrelserna. Därvid får dock de medel som överförs till fjärde fondstyrelsens förvaltning uppgå till högst 1 850 miljoner kronor. | De penningmedel, som enligt *4 kap. 3 § lagen (0000:000) om socialavgifter* skall ingå till allmänna pensionsfonden, skall på det sätt som *föreskrivs* nedan förvaltas av fyra särskilda styrelser, benämnda första, andra, tredje och fjärde fondstyrelserna. Därvid får dock de medel som överförs till fjärde fondstyrelsens förvaltning uppgå till högst 1 850 miljoner kronor. |
| 2 §[2] | |
| *Det åligger* riksförsäkringsverket *att i fråga om avgifter till försäkringen för tilläggspension* överföra | Riksförsäkringsverket *skall* överföra |
| 1. till första fondstyrelsens förvaltning *avgifter*, som *enligt 19 kap. 1 § lagen (1962:381) om allmän försäkring erläggas* av staten, kommuner och därmed jämförliga samfälligheter samt bolag, föreningar och stiftelser, i vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet *äger* ett bestämmande inflytande; | 1. till första fondstyrelsens förvaltning *tilläggspensionsavgifter, som erläggs* av staten, kommuner och därmed jämförliga samfälligheter samt bolag, föreningar och stiftelser, i vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet *har* ett bestämmande inflytande; |
| 2. till andra fondstyrelsens förvaltning *jämlikt nämnda lagrum inflytande avgifter från* andra arbetsgivare än under 1 sägs, *som* i genomsnitt för det år, *vará* avgifterna *belöpa, sysselsätta* minst femtio arbetstagare; | 2. till andra fondstyrelsens förvaltning *tilläggspensionsavgifter, som erläggs av* andra arbetsgivare än under 1 sägs, *vilka* i genomsnitt för det år *som* avgifterna *avser sysselsätter* minst femtio arbetstagare; |

[1] Senaste lydelse 1981:182.
[2] Senaste lydelse 1979:1056.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| 3. till tredje fondstyrelsens förvaltning övriga *avgifter enligt samma lagrum samt avgifter som erläggas jämlikt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring;* samt | 3. till tredje fondstyrelsens förvaltning övriga *tilläggspensionsavgifter;* samt |
| 4. till fjärde fondstyrelsens förvaltning medel, som av styrelsen rekvirerats hos riksförsäkringsverket och som avräknas på medel som *belöpa* på de övriga styrelserna i förhållande till kapitalbehållningarna enligt styrelsernas balansräkningar avseende ställningen vid utgången av närmast föregående år. | 4. till fjärde fondstyrelsens förvaltning medel, som av styrelsen rekvirerats hos riksförsäkringsverket och som avräknas på medel som *belöper* på de övriga styrelserna i förhållande till kapitalbehållningarna enligt styrelsernas balansräkningar avseende ställningen vid utgången av närmast föregående år. |

Till varje fondstyrelses förvaltning skall jämväl hänföras avkastning av de av styrelsen förvaltade medlen. Av avkastningen varje år av de medel fjärde fondstyrelsen förvaltar skall dock, efter avdrag av sådana kostnader som anges i 3 § andra stycket, fyra femtedelar överföras till de övriga fondstyrelsernas förvaltning i förhållande till de avräkningar som har skett enligt första stycket 4 till och med det år som avkastningen avser.

4 §[3]

Envar av första, andra och tredje fondstyrelserna skall bestå av nio och fjärde fondstyrelsen av tolv ledamöter, vilka alla förordnas av regeringen. Av ledamöterna utses

i första fondstyrelsen tre efter förslag av sammanslutningar, som företräder kommunerna och landstingskommunerna, och tre efter förslag av rikssammanslutningar av arbetstagare;

i andra fondstyrelsen tre efter förslag av rikssammanslutningar av arbetsgivare, en efter förslag av sammanslutning, som företräder konsumentkooperationen, och fyra efter förslag av rikssammanslutningar av arbetstagare;

| | |
|---|---|
| i tredje fondstyrelsen två efter förslag av rikssammanslutningar av arbetsgivare, fyra efter förslag av rikssammanslutningar av arbetstagare och två efter förslag av sammanslutningar, som företräder personer vilka erlägger *avgifter enligt 19* | i tredje fondstyrelsen två efter förslag av rikssammanslutningar av arbetsgivare, fyra efter förslag av rikssammanslutningar av arbetstagare och två efter förslag av sammanslutningar, som företräder personer vilka erlägger *egenavgifter för* |

[3] Senaste lydelse 1981:182.

*Nuvarande lydelse* *Föreslagen lydelse*

*kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring;* samt *tilläggspension;* samt

i fjärde fondstyrelsen två efter förslag av sammanslutning, som företräder kommunerna, tre efter förslag av rikssammanslutningar av arbetsgivare och fem efter förslag av rikssammanslutningar av arbetstagare.

Avges inte förslag, förordnar regeringen ändå ledamöter.

För varje ledamot utses i samma ordning en suppleant.

Ledamöter och suppleanter skall vara myndiga, här i riket bosatta svenska medborgare.

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. Äldre bestämmelser gäller i fråga om avgifter som belöper på tid före ikraftträdandet.

## 8 Förslag till
## Lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riksförsäkringsverkets fonder

Härigenom föreskrivs i fråga om reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riksförsäkringsverkets fonder[1]

*dels* att i 9 § ordet "arbetsskadeförsäkringsfonden" skall bytas ut mot "arbetsskadefonden",

*dels* att 1 och 2 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| 1 §[2] | |
| Folkpensioneringsfonden, *arbetsskadeförsäkringsfonden*, särskilda yrkesskadefonden, fonden för frivillig yrkesskadeförsäkring, samt *de fonder, som avses i 22 kap. lagen om allmän försäkring och i 7 § lagen (1975:380) om delpensionsförsäkring, skola* på sätt nedan *stadgas* förvaltas av fondfullmäktige. | Folkpensioneringsfonden, *arbetsskadefonden*, särskilda yrkesskadefonden, fonden för frivillig yrkesskadeförsäkring, *delpensionsfonden* samt *fonden för den frivilliga pensionsförsäkringen skall* på sätt nedan *föreskrivs* förvaltas av fondfullmäktige. |
| 2 §[3] | |
| *Arbetsskadeförsäkringsfondens* inkomster *utgöras* av | *Arbetsskadefondens* inkomster *utgörs* av |
| *avgifter* enligt *7 kap.* lagen *(1976:380)* om *arbetsskadeförsäkring;* | *arbetsskadeavgifter* enligt lagen *(0000:000)* om *socialavgifter;* |

återbetalda belopp enligt 12 § andra stycket lagen om försäkring för olycksfall i arbete och 51 § andra stycket lagen om yrkesskadeförsäkring;

bötesmedel enligt 34 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

kapitalbelopp, som inflyta vid inköp i riksförsäkringsverket av livräntor enligt 10 § lagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete eller på grund av verkets övertagande jämlikt 35 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete samt 54 och 55 §§ lagen om yrkesskadeförsäkring av annan åvilande skyldighet att utgiva ersättning i anledning av olycksfall eller sjukdom; samt

räntor och annan avkastning.

| | |
|---|---|
| *Arbetsskadeförsäkringsfondens* utgifter *utgöras* av ersättningar och andra kostnader, som i anledning av | *Arbetsskadefondens* utgifter *utgörs* av ersättningar och andra kostnader, som i anledning av inträffade |

[1] Senaste lydelse av 9 § 1977:273.
[2] Senaste lydelse 1977:273.
[3] Senaste lydelse 1977:273.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse*[1] |
|---|---|
| inträffade skadefall *skola* utbetalas av riksförsäkringsverket eller allmän försäkringskassa på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar, lagen om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer, lagen om yrkesskadeförsäkring, lagen om krigsförsäkring för sjömän m. fl. och lagen om arbetsskadeförsäkring, ävensom kostnader för omreglering, förhöjning, uppräkning och värdesäkring av ersättningar enligt dessa lagar; | skadefall *skall* utbetalas av riksförsäkringsverket eller allmän försäkringskassa på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar, lagen om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer, lagen om yrkesskadeförsäkring, lagen om krigsförsäkring för sjömän m. fl. och lagen om arbetsskadeförsäkring, ävensom kostnader för omreglering, förhöjning, uppräkning och värdesäkring av ersättningar enligt dessa lagar; |
| ersättningar, som *skola* utbetalas av riksförsäkringsverket på grund av övertagande jämlikt 10 § lagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, 35 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete samt 54 och 55 §§ lagen om yrkesskadeförsäkring av annan åvilande ersättningsskyldighet; | ersättningar, som *skall* utbetalas av riksförsäkringsverket på grund av övertagande jämlikt 10 § lagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, 35 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete samt 54 och 55 §§ lagen om yrkesskadeförsäkring av annan åvilande ersättningsskyldighet; |
| belopp, som av riksförsäkringsverket eller eljest återbetalas på grund av att för mycket influtit till verket i avgift som i första stycket sägs; | |
| belopp, som *skola* utbetalas för *bestridande* av förvaltningskostnader enligt 7 kap. *3* § andra stycket lagen om arbetsskadeförsäkring; samt | belopp, som *skall* utbetalas för *finansiering* av förvaltningskostnader enligt 7 kap. *2* § andra stycket lagen om arbetsskadeförsäkring, samt |
| belopp, som utbetalas till följd av vad nedan i 3 § stadgas. | |

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgifter som belöper på tid före ikraftträdandet.

## 9 Förslag till
## Lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 3 a § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring[1] skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| | 3 a §[2] |
| Pensionsgrundande inkomst behöver *icke* fastställas om pensionspoängen beräknad enligt 11 kap. 6 § första och tredje styckena lagen (1962:381) om allmän försäkring uppenbarligen skulle understiga pensionspoäng som avses i sista stycket samma paragraf och tilläggspensionsavgift *enligt 19 kap. 3 § nämnda lag* ej heller skall påföras den försäkrade för året. | Pensionsgrundande inkomst behöver *inte* fastställas om pensionspoängen beräknad enligt 11 kap. 6 § första och tredje styckena lagen (1962:381) om allmän försäkring uppenbarligen skulle understiga pensionspoäng som avses i sista stycket samma paragraf och tilläggspensionsavgift ej heller skall påföras den försäkrade för året. |

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgifter som avser tid före ikraftträdandet.

[1] Lagen omtryckt 1976:1015.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1976:1015.
[2] Senaste lydelse 1979:128.

## 10 Förslag till
## Lag om ändring i lagen (1979:648) om procentsatser för uttag av avgift under åren 1980–1984 till försäkringen för tilläggspension

Härigenom föreskrivs att lagen (1979:648) om procentsatser för uttag av avgift under åren 1980–1984 till försäkringen för tilläggspension skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse*

Enligt riksdagens beslut föreskrivs, att *den i 19 kap. 5 § lagen (1962:381) om allmän försäkring nämnda* procentsatsen för uttag av *avgift till försäkringen för tilläggspension* skall utgöra 12,00 procent för år 1980, 12,25 procent för år 1981, *12,50* procent för år 1982, *12,75* procent för år 1983 och *13,00* procent för år 1984.

*Föreslagen lydelse*

Enligt riksdagens beslut föreskrivs, att procentsatsen för uttag av *tilläggspensionsavgift* skall utgöra 12,00 procent för år 1980, 12,25 procent för år 1981, *9,40* procent för år 1982, *9,60* procent för år 1983 och *9,80* procent för år 1984.

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgifter som avser tid före ikraftträdandet.

## 11 Förslag till
## Lag om ändring i lagen (1979:649) om procentsats för uttag av avgift under åren 1980–1984 till arbetsskadeförsäkringen

Härigenom föreskrivs att lagen (1979:649) om procentsats för uttag av avgift under åren 1980–1984 till arbetsskadeförsäkringen skall ha nedan angivna lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| Enligt riksdagens beslut föreskrivs, att *den i 7 kap. 3 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring nämnda* procentsatsen för uttag av *försäkringsavgift* skall utgöra 0,60 procent för åren 1980–1984 och att 1/30 av *försäkringsavgifterna* skall anses svara mot förvaltningskostnader. | Enligt riksdagens beslut föreskrivs, att procentsatsen för uttag av *arbetsskadeavgift* skall utgöra 0,60 procent för åren 1980–1984 och att 1/30 av *avgifterna* skall anses svara mot förvaltningskostnader. |

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgifter som avser tid före ikraftträdandet.

**Innehållsförteckning**

*Propositionen* ..... 1
*Förslaget* ..... 2
*Motionerna* ..... 2
Motioner väckta med anledning av propositionen ..... 2
Motioner väckta under den allmänna motionstiden vid riksmötet 1980/81 ..... 3

*Utskottet*
Inledning ..... 4
Beräkning av ATP-avgiften ..... 4
Övre åldersgräns för avgiftsuttag ..... 7
Uppdragsgivares avgiftsskyldighet ..... 7
Undantagande från ATP ..... 8
Avgiftsuttaget till ATP m. m. ..... 9
Debitering och uppbörd av avgifter ..... 10
Övriga frågor ..... 13
*Hemställan* ..... 15
*Särskilt yttrande (c)* ..... 16
*Bilaga* (lagförslagen) ..... 18
1. Förslag till lag om socialavgifter ..... 18
2. Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring ..... 24
3. Förslag till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring ..... 49
4. Förslag till lag om ändring i lagen (1969:205) om pensionstillskott ..... 55
5. Förslag till lag om ändring i lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring ..... 56
6. Förslag till lag om ändring i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. ..... 59
7. Förslag till lag om ändring i reglementet (1959:293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning ..... 65
8. Förslag till lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riksförsäkringsverkets fonder ..... 68
9. Förslag till lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring ..... 70
10. Förslag till lag om ändring i lagen (1979:648) om procentsatser för uttag av avgift under åren 1980–1984 till försäkringen för tilläggspension ..... 71

11. Förslag till lag om ändring i lagen (1979:649) om procentsats för uttag av avgift under åren 1980–1984 till arbetsskadeförsäkringen ..... 72